

NOWINY SZASTARSKIE

NR 2 (30)

ISSN 2449-8106

Lipiec, 2023

Blinów Pierwszy • Blinów Drugi • Brzozówka • Brzozówka-Kolonia • Cieślanki
Huta Józefów • Majdan-Obleszcze • Podlesie • Polichna Pierwsza
Polichna Druga • Polichna Trzecia • Polichna Czwarta • Rzeczyca-Kolonia
Stare Moczydła • Szastarka • Wojciechów • Wojciechów-Kolonia

**Realizacja inwestycji pn.: „Kompleksowa termomodernizacji budynku
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Polichnie Gmina Szastarka”**

Wydawca: Urząd Gminy w Szastarce
Adres redakcji: Szastarka 121, 23-225 Szastarka
 tel. 15 871 41 45, fax: 15 871 41 30, e-mail: nowinyszastarskie@wp.pl
Kolegium Redakcyjne: Jadwiga Wielgus, Ewa Białoń, Monika Łukasik, Dorota Sowa, Agnieszka Kowalik, Małgorzata Kosikowska
Druk: Drukarnia Comernet Sp. z o.o., ul. Ceramiczna 24, 20-150 Lublin, tel. 81 452 91 23

Redakcja kwartalnika „Nowiny Szastarskie” zaprasza chętne osoby do współpracy przy redagowaniu kwartalnika. Jednocześnie informuje, że materiały do numeru kolejnego przyjmowane będą do 15.09.2023 r. Wszystkie teksty i zdjęcia prosimy dostarczać w wersji elektronicznej. Redakcja zastrzega sobie prawo do odmowy publikacji artykułu bez podania przyczyny.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść artykułów publikowanych w „Nowinach Szastarskich”, zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.

Okładka:
 Realizacja inwestycji pn.: „Kompleksowa termomodernizacji budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Polichnie Gmina Szastarka”

Szanowni Państwo!

Z wielką przyjemnością przekazuję na Wasze ręce niniejszy numer naszego gminnego wydawnictwa, żywiąc nadzieję, że zawarte w nim treści zainteresują Państwa i będą stanowić miłą lekturę, która w znacznym stopniu uzupełni wiedzę i informacje o działaniach realizowanych przez samorząd gminny.

Każde sołectwo jest beneficjentem różnych, ważnych i podnoszących jakość życia naszych Mieszkańców inwestycji. Wiąże się to z potrzebą angażowania ogromnych nakładów finansowych, pochodzących nie tylko ze środków własnych, ale przede wszystkim zewnętrznych – unijnych i rządowych. Cieszę się, że z dużymi sukcesami udaje nam się je pozyskiwać.

Zakończone inwestycje, a także zadania, które są w trakcie realizacji, na bardzo długo zmieniają oblicze naszej gminy oraz poprawiają jakość życia jej Mieszkańców. Część z nich nie jest widoczna na co dzień „gołym okiem”, ale znacznie podnosi komfort życia naszych Mieszkańców. Chodzi tu przede wszystkim o wodociągi i przebudowy istniejących, starych budynków hydroforni.

Realizacja tak dużych inwestycji wiąże się także z utrudnieniami. Jesteśmy w trakcie remontu i przebudowy blisko 25 km

odcinków dróg gminnych i ponad 7 km dróg powiatowych. Wiąże się to z możliwością czasowego zamknięcia remontowanych odcinków dróg i koniecznością korzystania z wyznaczonych objazdów. Wszystkich użytkowników przedmiotowych dróg przepraszamy za wszelkie utrudnienia i niedogodności. Prosimy o zachowanie ostrożności oraz o cierpliwość i wyrozumiałość dla wykonawców robót.

Korzystając z okazji, chciałbym bardzo serdecznie zaprosić wszystkich na „XVIII Międzypowiatowy Festiwal Orkiestr Dętych”, który odbędzie się 16 lipca 2023 r. na stadionie sportowym w Polichnie Czwartej.

Tegoroczny Festiwal jest dla nas wyjątkowy. W tym roku Orkiestra Dęta im. Jana Szabata z Polichny obchodzi Jubileusz 100-lecia swojego istnienia, co stanowi doskonały przykład wykorzystania i krzewienia lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zamiłowania do gry na instrumentach dętych.

Życzę Państwu miłej lektury.

Wójt Gminy Szastarka
 Artur Jaskowski

INWESTYCJE

PREFERENCYJNA SPRZEDAŻ WĘGLA

Sprzedaż węgla na terenie Gminy Szastarka rozpoczęła się w dniu 29 listopada 2022 roku i trwała do 30 kwietnia 2023 roku. Do końca kwietnia bieżącego roku zaopatrzonych w węgiel zostało od początku trwania programu około 400 uprawnionych do preferencyjnego zakupu gospodarstw domowych z terenu gminy. Ogółem sprowadzono i sprzedano 721,5 tony węgla kamiennego.

„ROZTOCZE-KRAINA ROWERÓW. DROGI PIESZO ROWEROWE”

„Roztocze-kraina rowerów. Drogi pieszo rowerowe” projekt przygotowywany przez Związek Powiatowo-Gminny, którego Gmina Szastarka jest członkiem. Dzięki tej inicjatywie na naszym terenie powstanie droga pieszo-rowerowa o długości 6,5 km. Planowany przebieg trasy to Słodków Trzeci - Szastarka - Brzozówka. Okres realizacji zadania będzie przypadał na lata 2023-2024. W tej chwili wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Kraśniku przygotowujemy dokumentację techniczną.

NOWY PLAC ZABAW W BRZOSZÓWCE

W marcu bieżącego roku Gmina złożyła wniosek do Lokalnej Grupy Działania Ziemi Kraśnickiej o dofinansowanie utworzenia placu zabaw w miejscowości Brzozówka. Wybudowany plac ma być zlokalizowany w sąsiedztwie remizy OSP w Brzozówce. Wyposażenie i bezpieczna nawierzchnia stworzy dla dzieci z terenów wiejskich warunki do bezpiecznej zabawy i aktywnego wypoczynku.

Wartość inwestycji wyniesie: 74 000,00 zł.

CYFROWA GMINA

Zakończyły się prace wdrożeniowe e-usług publicznych i zostały udostępnione dla mieszkańców gminy w ramach Projektu „Cyfrowa Gmina.” Mieszkańcy Gminy Szastarka mają możliwości logowania do bieżących rozliczeń podatków i opłat lokalnych pod adresem <https://gminaszastarka.ejst.pl> Serwis Portal Interesanta skierowany jest zarówno do osób fizycznych, jak i prawnych. Udostępnia aktualne informacje związane z zobowiązaniami w stosunku do urzędu: podatki od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportu, opłaty lokalne np. z tytułu dzierżaw, użytkowania wieczystego, opłaty za wodę i inne. Dostęp do serwisu możliwy jest po zalogowaniu. Aby założyć konto i uruchomić usługę należy wypełnić formularz rejestracyjny. Po otrzymaniu potwierdzenia na podany przez interesanta adres mailowy, należy zgłosić się do Urzędu Gminy Szastarka pok. nr 29 w celu potwierdzenia tożsamości i otrzymania dostępu do usługi. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 171 990,00 zł i w 100% został pokryty z dofinansowania otrzymanego przez gminę na realizację tego zadania.

NABÓR WNIOSKÓW NA DOFINANSOWANIE BUDOWY PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Wójt Gminy Szastarka, informuje, że od dnia 24 lipca 2023 r. rozpoczyna się nabór wniosków o udzielenie dotacji celowych na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków przez mieszkańców Gminy Szastarka w 2023 roku.

Dofinansowaniem będą objęte przydomowe oczyszczalnie ścieków posiadające stosowne atesty lub certyfikaty potwierdzające ich zgodność z normą EN-12566-3+ A2:2013.

Wysokość dotacji wynosi do 70 % kosztów przydomowej oczyszczalni ścieków, lecz nie więcej niż 11 000,00 zł.

Wnioski będą przyjmowane w Urzędzie Gminy Szastarka w terminie od 24 lipca 2023 r. do wyczerpania limitu środków finansowych przeznaczonych na dotację.

Wszystkie dokumenty (regulamin wraz z załącznikami) związane z udzielaniem dotacji dostępne są na stronie internetowej www.gminaszastarka.pl w aktualnościach: Nabór wniosków na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków oraz w Urzędzie Gminy Szastarka (pok. nr 29).

Należy pamiętać !!!

Z wnioskiem o udzielenie dotacji na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków należy obowiązkowo złożyć dokument potwierdzający posiadanie tytułu prawnego do nieruchomości, której dotyczy wniosek (w przypadku posiadania innego tytułu prawnego do nieruchomości niż własność, do wniosku należy dołączyć pisemną zgodę właściciela nieruchomości, a gdy nieruchomość stanowi współwłasność należy dołączyć zgodę na realizację przedsięwzięcia wszystkich współwłaścicieli).

Jednocześnie informuję, że budowa przydomowej oczyszczalni ścieków wymaga zgłoszenia prac budowlanych, zgłoszenia wodnoprawnego, a w niektórych przypadkach uzyskania pozwolenia wodnoprawnego oraz pozwolenia na budowę. Pozwolenie na budowę lub zaświadczenie o niewniesieniu sprzeciwu budowy przydomowej oczyszczalni ścieków zobowiązani są Państwo dostarczyć wraz z wnioskiem o wypłatę dotacji.

ZAKUP KOSIARKI SAMOJEZDNEJ

Zakupiony został traktor ogrodowy do koszenia trawy z przeznaczeniem dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Blinowie. Wartość inwestycji wynosi 18 000,00 zł i w całości została sfinansowana ze środków budżetu gminy. Ze względu na rozległy obszar i występowanie starodrzewu w parku wokół szkoły w Blinowie, kosiarka będzie bardzo przydatna do utrzymania terenów zielonych.

GMINA SZASTARKA POZYSKAŁA WSPARCIE FINANSOWE NA DOPOSAŻENIE I POPRAWĘ STANDARDU STOŁÓWKI SZKOLNEJ W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ W BLINOWIE

Nazwa programu: Moduł 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczący wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Doposażenie i poprawa standardu obecnie funkcjonującej stołówki szkolnej w Publicznej Szkole Podstawowej w Blinowie.

W tym celu planowany jest zakup niezbędnego wyposażenia do kuchni szkolnej m.in. piec konwekcyjno-parowy, szatkownica do warzyw, patelnia elektryczna, grill gazowy, obieraczka do ziemniaków, zamrażarka skrzyniowa, zmywarka – wyparzarka, szafa chłodnicza, noże, garnki, patelnie, dzbanki.

Ponadto do jadalni zakupiona zostanie zastawa stołowa, stoły oraz krzesła.

Wartość dofinansowania: 80 000,00 zł

Całkowita wartość zadania: 100 000,00 zł

PRACE REMONTOWE W BUDYNKU OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W HUCIE JÓZEFÓW

W ramach środków własnych Gminy Szastarka prowadzony jest remont w budynku OSP Huta Józefów. Modernizowana jest kuchnia w budynku remizy i odnawiana sala widowiskowa. W zmodernizowanej kuchni zostaną ułożone płytki ściennie, wcześniej została wykonana instalacja wodno-kanalizacyjna i elektryczna. W pomieszczeniu sali wymieniono instalację elektryczną i zamontowane zostaną parapety okienne i odnowione ściany.

OTRZYMALIŚMY DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA MODERNIZACJĘ (PRZEBUDOWĘ) DROGI GMINNEJ W POLICHNIE

Już niebawem rozpocznie się modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Polichna Pierwsza na działce ewidencyjnej 340/4, w obrębie geodezyjnym Polichna Pierwsza. Modernizacja drogi dotyczy odcinka o długości 330 mb.

Gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie: 120 000,00 zł

Wartość kosztorysowa inwestycji: 207 707,15 zł

W TRAKCIE REALIZACJI KOLEJNE ODCINKI DRÓG POWIATOWYCH NA TERENIE GMINY SZASTARKA

Minione półrocze to dalsza, współpraca ze Starostwem Powiatowym w Kraśniku, między innymi w dziedzinie przebudowy dróg powiatowych. Właśnie trwa jedna z nich – jest to przebudowa drogi powiatowej nr 2289 L Strzyżewice-Zakrzówek-Sulów-Blinów-Polichna Czwarta w gminie Szastarka w ramach tego przedsięwzięcia obecnie jest remontowany odcinek drogi od miejscowości Blinów Drugi (Nowy Kaczyniec) do Polichny Czwartej.

Przetarg został przygotowany, ogłoszony i rozstrzygnięty przez Zarząd Dróg Powiatowych w Kraśniku, a wykonawcą który kompleksowo przebuduje odcinek drogi jest konsorcjum firm **PBI Infrastruktura oraz PBI WMB.**

Zakres prac przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotowej umowy obejmuje kompleksową przebudowę i poszerzenie drogi wraz z nowym odwodnieniem - odcinek drogi o łącznej długości **7,243 km.**

Całość inwestycji oszacowana została przez Wykonawcę na kwotę blisko **16 000 000 zł** na to zadanie Powiat Kraśnicki otrzymał dofinansowanie z **Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych POLSKI ŁAD w wysokości 95%** wartości zadania. **Gmina Szastarka udziela pomocy finansowej Powiatowi Kraśnickiemu w wysokości 438 437,50 zł.**

GMINA SZASTARKA PRZYSTĄPIŁA DO STOWARZYSZENIA SAMORZĄDÓW EUROREGION ROZTOCZE

W dniu 25 kwietnia 2023 r. Gmina Szastarka przystąpiła do Stowarzyszenia Samorządów Euroregion Roztocze. Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Roztocze jest między innymi operatorem projektu „Obywatelskie Roztocze. Działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i promocji Roztocza”, który jest finansowany z krajowych środków publicznych pochodzących z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw

Podstawowym narzędziem wsparcia udzielanym przez Stowarzyszenie są mikrodotacje, natomiast narzędziami wspomagającymi: szkolenia oraz warsztaty dla potencjalnych beneficjentów programu grantowego.

Dzięki staraniom Władz Gminy Szastarka i przystąpieniu naszej gminy do Stowarzyszenia mieszkańcy i organizacje z terenu gminy uzyskały możliwość aplikowania o środki w konkursach grantowych ogłaszanych przez Stowarzyszenie w ramach inicjatywy Obywatelskie Roztocze.

NIEFORMALNA GRUPA POD NAZWĄ NOWA SZASTARKA OTRZYMAŁA DOFINANSOWANIE NA RENOWACJĘ GROBOWCA

OBYWATELSKIE ROZTOCZE

Działania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego
i promocji Roztocza

W ślad działań władz lokalnego samorządu powstała inicjatywa utworzenia Nieformalnej Grupy pod nazwą Nowa Szastarka. Członkowie Grupy nie podejmowali do tej pory wspólnych działań, ale każdy z członków na co dzień działa w swoim środowisku lokalnym.

Nieformalna Grupa pod nazwą Nowa Szastarka, już złożyła 26 kwietnia 2023 r. wniosek konkursowy i otrzymała dofinansowanie w wysokości 10 000,00 zł na realizację przedsięwzięcia pod nazwą „**Pierwszy etap renowacji grobowca na cmentarzu w Polichnie Czwartej, gdzie pochowano zamordowanych w dn. 29 września 1939 roku jedenastu mieszkańców wsi Polichna**”.

Celem projektu jest wykonanie pierwszego etapu renowacji grobowca znajdującego się na cmentarzu parafialnym w Polichnie Czwartej, gdzie pochowano zamordowanych w dn. 29 września 1939 roku jedenastu mieszkańców wsi Polichna. Mord miał miejsce w miejscowości Słodków w sąsiedniej Gminie Kraśnik i był odwetem za zaatakowanie w okolicach Polichny i Szastarki, przemieszczającego się oddziału niemieckiego. Wszyscy zabici zostali pogrzebani w jednej mogile. Jak wynika z dokumentów Parafialnych, w obawie przed dalszymi represjami, pogrzeby pomordowanych odbywały się od 09.10.1939 r. do 30.11.1939 r. Z uzyskanych informacji wynika, iż dopiero w 1959 r. rodziny ofiar ufundowały wspólny grobowiec. Był to lastrykowy pomnik składający się z trzech płyt z krzyżem rzymsko-katolickim i wykazem osób pochowanych wraz z ich wiekiem w chwili śmierci. Od 1959r. pomnik nie był remontowany a jedynie bieżąco konserwowany przez rodziny. Obecnie podstawa nagrobka posiada już znaczące ubytki, a płyty lastrykowe uległy erozji. Mało czytelne stały się napisy na grobowcu. Istnieje również widoczne wygięcie jednej z kwater nagrobka, co może świadczyć o załamaniu się pokrywy nagrobka i utrzymywaniu konstrukcji jedynie przez płytę z lastryka. Działania Nieformalnej Grupy Nowa Szastarka są determinowane przez zbliżającą się 85 rocznicę mordu ludności cywilnej.

Pierwszy etap renowacji objęty niniejszym wnioskiem będzie polegał na zdemontowaniu całości płyt lastrykowych z nagrobka, wykonaniu konstrukcji cementowej zbrojonej nagrobka dla umocnienia konstrukcji nagrobka i wykonaniu opaski odwadniającej z kostki granitowej wokół grobowca. Pierwszymi czynnościami będzie rozbiórka istniejącego grobowca, skucie płyt lastrykowych i uporządkowanie gruntu wokół pomnika. Następnym etapem będzie wykonanie zbrojenia i wylanie z zaprawy cementowej podstawy nagrobka i nakrycie nagrobka oraz zatarcie zaprawy na gładko. Kolejno zostanie wykonana podbudowa pod opaskę pomnika z kostki granitowej i ułożenie opaski z kostki. Pierwszy etap renowacji zostanie zakończony na tych pracach. Planowany termin przeprowadzenia prac: od 1 sierpnia 2023 r. do 30 września 2023 r.

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
NOWEFIO na lata 2021-2030. Operatorem zadania publicznego jest
Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Roztocze.

KOLEJNE ZREALIZOWANE INWESTYCJE Z FUNDUSZY SOŁECKICH

Kontynuujemy realizację zadań objętych Funduszem Sołeckim. Do końca czerwca udało się zrealizować lub rozpocząć realizację w następujących sołectwach:

Blinów Pierwszy

- wymieniono 12 okien w budynku remizy OSP Blinów. Wartość wykonanych prac wynosiła **16 181,92 zł**, z Funduszu Sołeckiego sfinansowana została kwota **15 000,00 zł**, pozostała kwota została pokryta ze środków własnych gminy;
- zamontowano klimatyzację w sali widowiskowej i świetlicy w budynku OSP Blinów, wartość inwestycji sfinansowana z Funduszu Sołeckiego wynosi **25 534,80 zł**;

Blinów Drugi

► zakupiono pomoce dydaktyczne dla Szkoły Podstawowej w Blinowie o wartości 17 194,11 zł, są to monitory interaktywne, jeden z monitorów wyposażony jest w komputer. Nowe monitory ułatwią uczniom przyswajanie wiedzy i uatrakcyjnią zajęcia a prowadzącym lekcję ułatwią przekazanie wiadomości.

► trwają prace polegające na przygotowaniu dokumentacji i zgłoszeniu wykonania inwestycji pod nazwą „Pokrycie asfaltem parkingu przy Kościele Parafialnym w Blinowie”, środki finansowe przeznaczone przez sołectwo Blinów Drugi w kwocie **17 194,11 zł**, zostały powiększone o wkład sołectwa Cieślanki w wysokości **4 159,54 zł**. Kwota ogółem przeznaczona na inwestycję wynosi **21 353,65 zł**;

Brzozówka i Brzozówka-Kolonia

► trwa praca nad opracowaniem dokumentacji projektowej na wykonanie parkingu przy Kościele Parafialnym w Brzozówce, kwota przeznaczona z Funduszu Sołectkiego na wspólną realizację zadania przez dwa sołectwa wynosi: **28 496,79 zł**;

Brzozówka-Kolonia

► zamontowano klimatyzację w pomieszczeniu świetlicy w budynku Remizy OSP w Brzozówce, wartość inwestycji **6 580,50 zł**;

Cieślanki

► przystąpiono do modernizacji drogi gminnej na działce 152, długość modernizowanego odcinka 482 mb., wartość prac 117 839,62 zł, pozostała kwota zostanie pokryta z pozyskanego dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga. Koszt prac w ramach Funduszu Sołectkiego **8 843,98 zł**;

► kwota w wysokości **4 159,54 zł** została przeznaczona przez mieszkańców na zadanie pod nazwą „Pokrycie asfaltem parkingu przy Kościele Parafialnym w Blinowie”.

Huta Józefów

► nadal trwają prace prowadzone w systemie gospodarczym przy wykonaniu łazienki w budynku OSP Huta Józefów. Dotychczas udało się wydzielić ściankami działowymi pomieszczenie przeznaczone na łazienkę, wykonana została instalacja wodno-kanalizacyjna i elektryczna, w chwili obecnej trwa układanie glazury na ścianach pomieszczeń łazienki. Na wykonanie prac z Funduszu Sołectkiego została przeznaczona kwota **27 124,53 zł**;

Majdan-Obleszcze

► zakupiono wąż ssący FS 8 z łącznikiem sportowym, wydatek poniesiony z Funduszu Sołectkiego w kwocie **1014,74 zł**,
 ► trwa przebudowa dróg gminnych w miejscowości Majdan-Obleszcze, wartość wykonywanych prac wynosi **20 000,00 zł**;

Polichna Pierwsza, Polichna Druga, Polichna Trzecia, Polichna Czwarta

► zakupiono średni samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Polichna, wydatki na zakup samochodu z Funduszu Sołectkiego w poszczególnych sołectwach przedstawiają się następująco:

- Polichna Pierwsza – **22 400,60 zł**;
- Polichna Druga – **28 394,41 zł**;
- Polichna Trzecia – **18 743,36 zł**;
- Polichna Czwarta – **35 099,35 zł**.

OSP w Polichnie udało się ponadto pozyskać środki na zakup z innych źródeł, tj.:

- **375 000,00 zł** - środki finansowe z dotacji na Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy,
- **150 000,00 zł**,- środki finansowe z Funduszu Prewencyjnego PZU,
- **100 000,00 zł** dotacja z WFOŚ i GW w Lublinie,
- **364,28 zł** darowizna dla OSP od prywatnego sponsora,
- **300 000,00 zł** pochodzą z budżetu gminy.

Nowo zakupiony średni samochód ratowniczo-gaśniczy będzie służył strażakom OSP i mieszkańcom miejscowości Polichna jak i mieszkańcom całej Gminy Szastarka, przez następne dekady.

Podlesie, Rzeczyca-Kolonia

- ▶ opracowywano projekty techniczne na budowę oświetlenia przy drodze powiatowej w miejscowości Rzeczyca-Kolonia i przy drodze gminnej w miejscowości Rzeczyca-Kolonia. Koszt opracowanej dokumentacji to **5 000,00 zł** dla drogi powiatowej i **6 000,00 zł** dla drogi gminnej.

Stare Moczydła

- ▶ trwa przebudowa dróg gminnych w miejscowości Stare Moczydła, wartość wykonywanych prac na drogach sołectwa wynosi **20 267,21 zł**;

Szastarka Stacja

- ▶ opłacono wynagrodzenie kapelmistrza Parafialnej Orkiestry Dętej w Szastarce w miesiącach od stycznia do czerwca 2023 r. w wysokości **10 000,00 zł**;
- ▶ zakończono procedurę wyłonienia dostawcy, w chwili obecnej trwa dostawa wyposażenia wozu strażackiego dla OSP Szastarka Stacja.

Szastarka Wieś

- ▶ zakupiono 7 par obuwia ludowego dla Zespołu Czerwona Róża za kwotę **2 000,00 zł**;
- ▶ zlecono wykonanie dokumentacji projektowej ogrodzenia przy Zespole Szkół ww Szastarce;
- ▶ zakończono procedurę wyłonienia dostawcy, w chwili obecnej trwa dostawa wyposażenia, tj. hełmów strażackich i węży strażackich dla OSP Szastarka Wieś.

Wojciechów, Wojciechów-Kolonia – trwa przebudowa dwóch odcinków dróg asfaltowych Wojciechów - Michałówka, Wojciechów - Kozie Doły. Wysokość środków przeznaczonych w sołectwach wynosi: **19 810,05 zł** sołectwo Wojciechów i **24 026,04 zł** sołectwo Wojciechów-Kolonia.

DOTACJA Z PROGRAMU „OLIMPIA” NA BUDOWĘ HALI SPORTOWEJ W BLINOWIE

29 marca 2023 r. Gmina Szastarka złożyła wniosek do Ministerstwa Sportu i Turystyki o przyznanie dofinansowania do budowy hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Blinowie. Dwa miesiące później otrzymaliśmy pozytywną informację – będzie dofinansowanie do tej inwestycji. Pieniądze mają pochodzić z „Programu budowy przyszłolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich”.

Zgodnie z założeniami standardu, wybranego przez naszą gminę spośród projektów przedstawionych przez ministerstwo sportu, hala w Blinowie ma być obiektem z zadaszeniem metalowym o konstrukcji łukowej. Konstrukcja tego typu wykorzystuje powłoki, wykonane z łączonych ze sobą prefabrykowanych, profilowanych modułów metalowych. Jej budowa ma być zrealizowana na działce gminnej przy Szkole Podstawowej w Blinowie. Jednym z elementów wyposażenia hali będzie strzelnica laserowa (wirtualna) złożona z czterech stanowisk strzeleckich. Ponadto pozyskana dotacja ma być przeznaczona na wykonanie prac projektowych, robót ziemnych, budowlanych, wykonanie instalacji i przyłączy oraz wyposażenie obiektu w mobilną scenę, trybuny oraz ławki. Wewnątrz hali zaprojektowane jest również zaplecze sanitarno-szatniowe i łącznik z istniejącym budynkiem szkoły.

Szacowane koszty budowy hali wynoszą 4 000 000,00 zł, natomiast otrzymane dofinansowanie wynosi **2 500 000,00 zł**. Projekt złożony przez Gminę Szastarka ma na celu poprawę dostępu do nowoczesnej infrastruktury sportowej dla uczniów Szkoły Podstawowej w Blinowie i dla mieszkańców gminy.

Zgodnie z przedstawionym uzasadnieniem realizacja projektu wpłynie pozytywnie na osiąganie w przyszłości lepszych wyników sportowych przez osoby, korzystające z nowo powstałej hali sportowej. Umożliwi również podejmowanie aktywności sportowo-rekreacyjnej przez mieszkańców gminy Szastarka.

ZBLIŻA SIĘ KU KOŃCOWI MODERNIZACJA DRÓG DOJAZDOWYCH DO GRUNTÓW ROLNYCH W GMINIE SZASTARKA

W ramach drugiego naboru ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Gmina Szastarka otrzymała dofinansowanie z przeznaczeniem na realizację inwestycji drogowych, które polegają na utwardzeniu ponad 4 km dróg gminnych kruszywem łamanym wraz z zamięłowaniem podbudowy.

Wartość umowy: 1 028 285,09 zł. Wysokość dofinansowania: 976 870,84 zł. Wkład własny: 51 414,25 zł. Termin zakończenia inwestycji: wrzesień 2023 r.

TRWAJĄ INTENSYWNE PRACE PRZY REMONTACH DRÓG GMINNYCH POPRZEC UTWARDZENIE PŁYTAMI TYPU YOMBA

Gmina Szastarka otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga, na kwotę 3 990 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację inwestycji pn.: „Przebudowa dróg gminnych poprzez utwardzenie płytami typu YOMBA na terenie Gminy Szastarka.” W ramach zadania zostanie wykonana na blisko 9 km dróg gminnych, nawierzchnia z płyt typu YOMBA 100x75x12 cm, (podwójnie zbrojonych) z podbudową z gruntu stabilizowanego cementem wraz z zasypianiem otworów płyty stabilizacją.

Wartość umowy: 4 491 529,99 zł, wysokość dofinansowania: 3 990 000,00 zł. Wkład własny: 501 529,99 zł, termin zakończenia inwestycji: kwiecień 2024 r.

NOWE NAWIERZCHNIE ASFALTOWE NA DROGACH GMINNYCH

Ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Gmina Szastarka otrzymała dofinansowanie z przeznaczeniem na realizację inwestycji drogowych związanych przebudową dróg gminnych. W ramach zadania zostaną wykonane nowe nawierzchnie asfaltowe na 10 km dróg gminnych.

Wartość umowy: 5 733 334,25 zł. Wysokość dofinansowania: 4 987 500,00 zł. Wkład własny: 745 834,25 zł. Termin zakończenia inwestycji: styczeń 2024 r.

REMONT STACJI WODOCIĄGOWYCH NA TERENIE GMINY SZASTARKA

Dzięki funduszom pozyskanym ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych-edycja pierwsza, zostaną przebudowane stacje wodociągowe na terenie gminy Szastarka w miejscowościach: Polichna Pierwsza, Szastarka, Majdan-Obleszcze, Moczydła Stare, Blinów Pierwszy. W ramach zadania zaplanowano wykonanie nowej instalacji elektrycznej pod nowe zestawy hydroforowe, opracowanie algorytmu sterowania i wizualizacji pracy pomp na stacjach wodociągowych, dostawa szafy sterowniczej z panelem operatorskim do wizualizacji technologii, zakup bramki komunikacyjnej (modułów GSM) do stacji wodociągowych, remont (modernizacja) budynków hydroforni - wymiana zewnętrznych sieci wodociągowych DN100 na terenie stacji wodociągowych.

Wartość umowy: 3 099 313,56 zł. Wysokość dofinansowania: 2 663 030,50 zł. Wkład własny: 436 283,06 zł. Termin zakończenia inwestycji: kwiecień 2024 r.

ROZPOCZĘŁY SIĘ PRACE ODBIOROWE PRZY KOMPLEKSOWEJ TERMOMODERNIZACJI BUDYNKU SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ W POLICHNIE

Rozpoczęły się prace odbiorowe związane z realizacją zadania inwestycyjnego pn.: „Kompleksowa termomodernizacja budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Polichnie Gmina Szastarka”. Przypominamy, że Gmina Szastarka na realizację powyższej inwestycji otrzymała dofinansowanie w pierwszym naborze ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 2 922 602,74 zł.

W ramach zadania wykonano kompleksową termomodernizację budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Polichnie wraz z dokumentacją projektową. Termomodernizacja budynku obejmowała ocieplenie ścian zewnętrznych budynku i stropu, wykonanie elewacji, konstrukcji dachu i połaci dachowych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w całym budynku, wymianę grzejników i instalacji centralnego ogrzewania na nowe, montaż izolacji przewodów instalacji c.o., montaż

automatyki do sterowania systemem c.o, wymianę oświetlenia na LED wraz z oprawami oraz wykonanie drenażu opaskowego wokół budynku.

DOFINANSOWANIE DLA GMINY SZASTARKA NA GOSPODARKĘ WODNO-ŚCIEKOWĄ

25 kwietnia 2023 rok w Lubelskim Centrum Konferencyjnym zostały wręczone umowy o przyznanie pomocy finansowej w ramach operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania 7.2 „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wsparciem finansowym zostanie objętych 49 inwestycji z gmin województwa lubelskiego. Wysokość pomocy w ramach tego naboru to 100% refundacji kosztów kwalifikowalnych, co oznacza, że beneficjenci nie ponoszą żadnych wydatków.

Gmina Szastarka otrzymała dofinansowanie w wysokości **4 064 647,00 zł** na zadanie inwestycyjne pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Szastarka.” Środki te zostaną przeznaczone na wykonanie kompleksowej dokumentacji projektowej wraz z wykonaniem sieci wodociągowej oraz wykonanie 10 indywidualnych oczyszczalni ścieków przy budynkach użyteczności publicznej w miejscowości Szastarka, Blinów Drugi, Polichna Druga, Polichna Czwarta, Huta Józefów.

PROGRAM „CZyste Powietrze” W GMINIE SZASTARKA

Od 30 września 2021 r. w Urzędzie Gminy Szastarka funkcjonuje punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”, którego zadaniem jest ułatwienie i pomoc mieszkańcom gminy Szastarka w aplikowaniu o środki z programu, poprzez udzielanie informacji o programie, wypełnienie wniosku oraz jego rozliczenie.

Punkt czynny jest dwa razy w tygodniu w każdy wtorek w godzinach od 11:30 do 16:30 oraz w każdy czwartek w godzinach od 7:30 do 12:30

Zalecamy wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyty w punkcie telefonicznie pod nr: 722 025 772 lub mailowo – wysyłając wiadomość na adres: inwestycje@gminaszastarka.pl

Celem Programu „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Na co ?

Dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych pieców i kotłów na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy przeprowadzenia niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku.

W ramach zmiany Programu od 3 stycznia 2023 r. podwyższone zostały progi dochodowe. Dofinansowanie mogą otrzymać osoby fizyczne będące właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą, gdy:

- ▶ dochód roczny Wnioskodawcy nie przekracza kwoty 135 000,00 zł – w ramach Części 1 programu, czyli poziom podstawowy dofinansowania;
- ▶ przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty 1 894,00 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 2 651,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym – w ramach Części 2 Programu, czyli poziom podwyższony dofinansowania;
- ▶ przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty 1 090 zł w gospodarstwie wieloosobowym, 1 526 zł w gospodarstwie jednoosobowym lub ma ustalone prawo do otrzymywania: zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego – Część 3 Programu, czyli najwyższy poziom dofinansowania.

Podniesiono maksymalne kwoty dotacji dla poszczególnych materiałów i urządzeń finansowanych z Programu oraz maksymalne kwoty dotacji dla poszczególnych rodzajów przedsięwzięć.

W związku z powyższym maksymalna wysokość dotacji może wynieść:

- ▶ dla Beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania – do 41 000 zł /66 000 zł* (Część 1 Programu);
- ▶ dla Beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania – do 59 000 zł/99 000 zł* (Część 2 Programu);
- ▶ dla Beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania – do 79 000 zł / 135 000 zł *(Część 3 Programu);

*kwota możliwa do uzyskania przy realizacji zadania z kompleksową termomodernizacją z PV

Ostateczna wartość dotacji ustalana jest na podstawie rodzaju i zakresu realizowanego przedsięwzięcia oraz wydatków poniesionych przez Beneficjentów.

Zmieniona wersja Programu przewiduje dodatkowe dofinansowanie dla Beneficjentów, którzy zdecydują się na przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynku. Przyznanie i wypłacenie wyższej kwoty dotacji do przedsięwzięcia z kompleksową termomodernizacją budynku/lokalu mieszkalnego, możliwe będzie po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- Został przeprowadzony audyt energetyczny budynku/lokalu mieszkalnego i został złożony wraz z wnioskiem o płatność Dokument podsumowujący audyt energetyczny, sporządzony na obowiązującym w ramach Programu wzorze;
- Osiągnięto co najmniej jeden wskaźnik kompleksowej termomodernizacji:
 - ▶ zmniejszenie zapotrzebowania na energię użytkową do 80 kWh/(m²*rok) lub
 - ▶ zmniejszenie zapotrzebowania na energię użytkową o minimum 40%;
- Zrealizowany został w całości wariant z audytu energetycznego gwarantujący osiągnięcie co najmniej jednego ze wskaźników określonych w pkt 2), nie później, niż do dnia zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

Szczegółowe informacje na temat programu dostępne są na stronie: www.czystepowietrze.gov.pl

Dane liczbowe dotyczące stanu wdrażania Programu Czyste Powietrze na terenie Gminy Szastarka – stan na dzień 30.06.2023 r.:

- ▶ liczba złożonych Wniosków o dofinansowanie – 102
- ▶ liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 41
- ▶ liczba zawartych umów o dofinansowanie – 45
- ▶ kwota wypłaconych dotacji – 1 233 685,42 zł

HISTORIA MOJEJ „MAŁEJ OJCZYZNY”

Część 2

EGZYSTENCJA „PODDAŃSTWA” W ORDYNACJI ZAMOJSKIEJ

Polichna znalazła się w dobrach Ordynacji Zamojskich, słusznie uważanej w badaniach historyków za ordynację bardziej postępową i humanitarną. Z lekcji historii pamiętamy zasłużone dla Polski postacie z rodu Zamojskich. Hetman Jan Zamojski zapamiętany jest chyba przez wszystkich także dlatego, że założył w 1594 roku w Zamościu wyższą uczelnię Akademię Zamojską, która istniała do 1784 roku, to jest do jej zamknięcia przez Austrię (Ordynacja Zamojska była pod zaborem austriackim). Po zamknięciu Akademii Zamojskiej, w 1819 roku Jan Zamojski (nie mylić z hetmanem) założył prywatną szkołę wojewódzką (to znaczy średnią) w Szczepleszynie, która funkcjonowała do 1831 roku. Ród Zamojskich zasłynął również z tego, że Andrzej Zamojski był w 1520 roku twórcą pierwszej w Polsce kodyfikacji prawa procesowego pod nazwą „Formula processus”. Budowana przez Zamojskich oświata była dziełem niewątpliwie służącym Polsce – bezpośrednio klasom uprzywilejowanym. Ordynacja Zamojska zakazywała chłopom (zwanym poddaństwem) prawa do nauki, postanawiając, że (cytuje): „W żadnym wypadku nie pozwalano oddawać się rozmyślaniom, a za zbrodnię uważała **zwierzchność interesowanie się chłopów nauką**.. Pogląd swój na oświatę poddanych chłopów, ordynacja tak precyzuje w radach dla administratorów majątków: „Dzieci swoich, ażeby poddaństwo... ani do bakalarzów (bakalarz to dawniej nauczyciel szkoły parafialnej – dopisek mój) i diaków na nauki nie wydawali”.

Kreowanej sielance w Ordynacji Zamojskiej przeczą (dowiedzione ponad wszelką wątpliwość) akty okrucieństwa, jakich dopuszczali

się dziedzice, lub (na ich polecenie) administracja ordynacji na chłopach pańszczyźnianych. Przytaczam dowody z akt spraw (w wersji oryginalnej). W suplice (skardze) gromady Blinów (gm. Szastarka) z dnia 28.08.1790 do Rady Ekonomicznej Ordynacji Zamojskiej napisano (tekst oryginalny), że:

- ▶ 1. „Wszystkim zimową pańszczyznę zatrzymują, a na wiosnę na tak wielkim dniu, a najwięcej sprzężają gonią i odrabiać przynaglają.
- ▶ 2. Był zwyczaj na wydział orać co dla nich jest uciępieniem, bo słaby zaprzęga mają, za dzień pomiaru wyorać nie mogą.
- ▶ 3. Do wszelkiej roboty na pańszczyznę przed wschodem słońca stawają i do samej nocy odbywają, oraz spoczynku dla bydła nie mają. Bydło podganiają w oraniu.
- ▶ 4. Moczywali konopi po sznurze jednym teraz prawie po półtrzecia sznuru moczą, międlą i oprawują na motowidła pięciomiarne, po półtrzecia łokcia przędali, a teraz na motowidło sześcioprzędziowe przędą i oddają.
- ▶ 5. W dworze stróżskim odbierają osep półkorczykiem w strych trzy półkorczyki krakowskie na starą miarę, a w dworze blinowskim starą miarą odbierają, co się tylko ostać może
- ▶ 6. Nadzwyczaj snopy duże, które z pola zwożąc po półtóry kopy na furę nabierają, tak, że i na fure nie mają gdzie kłaść i jednego dnia zbyć nie mogą, ale drugiego dnia na południe”

Bardzo niehumanitarne było obchodzenie się administratorów, dzierżawców i służby folwarcznej z chłopami. Bicie chłopów, osadzanie

w gąsiorze i na ratuszu były na porządku dziennym, choć zalecenia ordynatów dozwalały represje tylko w wypadku „słusznej przyczyny” i to tylko „pomiarkowanie”. Gąsior to dwa słupki i dwie stykające się deski zamykane pomiędzy słupkami. W deskach wycięte były otwory na ręce i szyję. Człowieka zamykano w gąsiorze na godzinę lub dłużej, „w takiej postawie jakby chodził po ziemi na czworakach”. Gąsiorzy często mylono z „dybami”. Pozostawało to w sprzeczności z tym, co dalej polecano. W Ordynacji Zamojskiej nakazywano chłopom i administracji ordynacji (tekst oryginalny), by chłop: *„Dojrzyć go jednak potrzeba, aby jak panu tak sobie dobrze gospodarował, a za nieposłuszeństwo i złą robotę skarać pomiarkowanie i przymusić koniecznością różnemi sposobami”*. Tak więc w razie oporu chłopów można było uciec się do wszelkich środków i już chyba nawet „bez pomiarkowania”. Bito chłopą przy byle okazji, do utraty zdrowia, a nierzadko i życia. Skargi chłopów zanoszone do ordynatów czy Rady Ekonomicznej „o bicie niedyskretne” pozwalają nam poznać bliżej dolę chłopą zdanego na łaskę i niełaskę ordynata. Najwięcej cierpieli chłopą w dobrach wypuszczonych przez ordynata w dzierżawę. Trafiają się też wypadki — nawet liczne — zabójstwa chłopów. Przed Radą Ekonomiczną w roku 1768 stanęła gromada wieprzecka, przedstawiając skargę na Chmielińskiego, administratora zwierzynieckiego, dawniej pisarza prowentowego w folwarku w Wieprzcu: *„iż gdy chodzili ciż poddani wieprzeccy na straż do niego, nielitościwie karał ich tak dalece, że z przyczyny tego bicia z tego świata zeszło, jako to Mikołaj Grygiel, Iwan Kunaszczuk i trzeci Nikita Bochenko”*. Badanie sprawy dowiodło winy oskarżonego, uznano winę Chmielińskiego, *„który pro delicto i niepotrzebną nad bliźnim surowość, luboby znacznie powinien być karany, przychyliwszy się jednak do miłosierdzia, nakazując, aby za duszę każdego dał po 15 grzywien, a dla pozostałych wdów po zmarłych mężach także dla każdej po 15 grzywien”*.

Jeszcze w 1775 roku podchorąży Stanisław Romaszewski, syn dzierżawcy Lipy (koło Rozwadowa – dopisek mój) *pobiwszy chłopą Macieja Chamerę, tak krzyczał: „...zabić buntownika i niewielkie rzeczy dać na niego sto złotych”, „...tak czynić będę, jedźcie, gdzie chcecie skarżyć, nic nie skuracie”* (akta sprawy OZ 1601, Plik 39, Weryfikacja po suplice chłopskiej 9 IX 1775, k. 92v).

Na marginesie znęcania się nad chłopami (zarówno mężczyznami jak i kobietami) przytaczam przykład – powszechnego w owych czasach – torturowania kobiet posądzonych o czary: *„Ekonom w Annopolu, Anglikowski w r. 1790 nie mogąc doczekać się deszczu, przypisał posuchę kobietom podejrzewanym o czary. Podejrzane kazał sprowadzić nad staw i tu, nawet kobiety w stanie odmiennym, wrzucać kazał do wody. Jedną z nich wrzucono tak, że wpadła na pal i potem zmarła, reszta zaś z przestachu i przeziębienia rozchorowała się”* (źródło: Józef Putek, *Mroki średniowiecza*, Wyd. literackie, Kraków 1956). Annopol – dawna nazwa Rachów – wchodził w skład Ordynacji Zamojskiej.

Pragnę przybliżyć choć w części (zwłaszcza młodszej generacji Czytelników) warunki w jakich ongiś egzystowali, zamieszkiwali i czym odżywiali się nasi polichnieńscy poprzednicy. To nader trudne, ponieważ na skutek zawieruchy wojennej wiele materiałów źródłowych dotyczących wskazanego przedmiotu zainteresowań uległo zniszczeniu. Z tego powodu, zawarte opisy są wprawdzie zubożone, ale za to miarodajne, ponieważ opierają się na udokumentowanych warunkach bytowania. Korzystałem z materiałów dotyczących porównywalnych warunków życia chłopów w Królestwie Kongresowym, oraz warunków nieco odrębnych pod tym względem w Ordynacji Zamojskiej. Źródłowym materiałem na którym oparłem opisy są (m. in.): dokumenty archiwalne z Państwowego Archiwum w Lublinie i Sandomierzu; Zbiór tabel likwidacyjnych lubelskiej i siedleckiej guberni 1864-1917 (sygn. 1142, s. 2-5, 17-19) – Archiwum Państwowe w Lublinie; Willaume Juliusz - Z dziejów wsi lubelskiej przed uwłaszczeniem; Tadeusz Mencil - Dzieje Lubelszczyzny, W-wa 1974; Orłowski Ryszard - Położenie chłopów w dobrach Ordynacji Zamojskiej w drugiej połowie XVIII w.; Orłowski Ryszard - Oczyszczanie włościan w dobrach Andrzeja Zamojskiego, Annales

Universitatis Mariae Curie – Skłodowska, Sectio H Economica 1 1967; Bolesław Górny (wicestarosta powiatu janowskiego) - Opis powiatu janowskiego z 1934 roku (pamiętnik); oraz ustalenia własne.

Pańszczyzna była coraz gorzej odbierana przez chłopstwo, poza tym była czynnikiem hamującym rozwój gospodarczy i społeczny. Narastały dążenia do zmian. Na terenie tzw. „Kongresówki” podejmowano próby złagodzenia skutków pańszczyzny. W Ordynacji Zamojskiej, próbę oczyszczania podjął w 1779 roku Andrzej Zamoyski, który w kluczu Janowskim (w tym rejonie znajdowała się obecna gmina Szastarka z Polichną włącznie) zniósł pańszczyznę i wprowadził w to miejsce obowiązek zapłaty 12 groszy za każdy dzień pańszczyzny – zachowując poddaństwo osobiste i prawo propinacji. Za nieprzestrzeganie przywileju propinacyjnego karał chłopów 10 talarami. Z czasem zmniejszono obowiązek zapłaty do 10 groszy. Było to dla chłopów korzystniejsze, chociaż nadal zbyt uciążliwe. Po śmierci A. Zamoyskiego oczyszczanie załamało się – w 1800 roku na 774 gospodarzy w kluczu Janowskim, 493 odrabiała pańszczyznę.

Próby reform rolnych były podejmowane wielokrotnie, lecz żadna z nich nie wprowadziła radykalnych zmian w rolnictwie. Z dniem wybuchu powstania, 22 stycznia 1863 r. ogłoszono manifest powstańczy, w którym artykuł I dotyczył właśnie zniesienia pańszczyzny (cytuje): *„Wszelka posiadłość ziemską jaką każdy gospodarz dotąd tytułem pańszczyzny [...] posiadał, wraz z należnymi do niej ogrodami, zabudowaniami mieszkalnymi i gospodarskimi, tudzież przywilejami do niej przywiazanymi – od daty niniejszego dekrety, staje się wyłączną i dziedziczną dotychczasowego posiadacza własnością [...]”*.

Decyzja Tymczasowego Rządu Narodowego wywołała szybką odpowiedź administracji carskiej Rosji w postaci prac nad reformą uwłaszczeniową. Car Aleksander II w dniu 2 marca 1863 r. ogłosił ukazy, na mocy których uwłaszczeniu podlegali prawie wszyscy użytkownicy gruntów. Uwłaszczenie chłopów w Królestwie Kongresowym wprowadzono na podstawie ukazu carskiego – wymuszonego sytuacją polityczno-gospodarczą. Nie był to akt carskiej wspaniałości, uwłaszczenie wymusił rozwój (a właściwie zacofanie) społeczno-gospodarcze kraju.

Dalsze radykalne działania podjęto w 1864 roku. Na mocy carskiego ukazu, w marcu 1864 roku sporządzono „Tabele likwidacyjne” dla wsi Polichna Dolna. Załącznikiem do „tabeli likwidacyjnej” była: *„TABELLA wykazująca uposażenie, obowiązki i powinności rolników po wsiach i miastach osiadłych” w Polichnie Dolnej, do Dóbr Głównych Polichna Dolna należące, własności Kandyda Dolińskiego w Parafii Modliborzyce, Gminie Polichna Dolna, Okręgu Kraśnickiego, powiecie Zamojskim, Guberni Lubelskiej*, podpisana w dniu 9.08.1865 przez Wójta Gromady Polichna Dolna i właściciela dóbr Kandyda Dolińskiego. W dniu 18.02.1871 roku Komisja Centralna po rozpatrzeniu „niniejszego załącznika” do Tabeli likwidacyjnej na majątek Polichna Dolna postanowiła go zatwierdzić wydając rozporządzenie o wprowadzeniu go w życie, a następnie dołączyć do oryginalnej tabeli likwidacyjnej i przekazać do rozporządzenia Banku Polskiego. Poza uwłaszczeniem chłopów w przyznanym im gruntach, wymienieni w „tabelach prestacyjnych” gospodarze uzyskali również prawo do tak zwanych „serwitutów”, to jest (cytuje z akt uwłaszczeniowych – tekst oryginalny - tłumaczony):

„Gospodarze tu wymienieni, mają prawo:

- ▶ *paść swoje bydło robocze na pastwisku w choinach zwanym Mały las w Dąbrówce w Lutym Dole oraz na dworskich polach ugorowych;*
- ▶ *wywozić z lasu przylegającego do granicy ordynacji po jednej furze zbieraniny w tydzień przez cały rok wjeżdżając bez siekiery”*.

Wprawdzie dysponuję tabelami dla Polichny Dolnej, to jednak zapisy w tych tabelach są adekwatne do tabel z Polichny Górnej. Tabele określały: uposażenie rolnika (budynki dworskie, powierzchnię ziemi w morgach i prętach liczoną), oraz obowiązki rolników dla: rządu, instytucji duchownych, gminy, oraz dla właściciela dóbr.

Z moich ustaleń wynika, że w Polichnie Dolnej (podobnie w Górnej) wieśniacy uzyskali w wyniku uwłaszczenia porównywalne

wielkości gruntów. Chcąc obrazowo przybliżyć Czytelnikom wiedzę o materialnych skutkach uwłaszczenia, oraz nowych, wynikających z uwłaszczenia formach zobowiązań chłopów, posłużyłem się „Tabelami prestacyjnymi” wsi Polichna Dolna. Obowiązki i uprawnienia uwłaszczonych chłopów wykazuję na przykładzie jednego z Polichniaków, tj. Wojciecha Kozyry, który otrzymał grunt i serwituty odpowiadające „średniej” przypadającej gospodarzom Polichny.

Na podstawie „tabel likwidacyjnych” wydanych w 1871 roku {Zbiór tabel likwidacyjnych lubelskiej i siedleckiej gubernii 1864-1917 (1918-1958) - Archiwum Państwowe w Lublinie sygn. 1142, s. 2-5 i 17-19} w sposób bezsporny ustaliłem, że **Wojciech Kozyra** uzyskał z mocy carskiego ukazu o uwłaszczenia chłopów gospodarstwo rolne w Polichnie o powierzchni 16 mórg i 30 prętów (ok. 9 ha). Poza tym uzyskał prawo do „serwitutów”, to jest (cytuje z akt uwłaszczeniowych):

- ▶ paść swoje bydło robocze na pastwisku w choinach zwanym Mały las, w Dąbrówce, w Lutym Dole oraz na dworskich polach ugorowych, oraz
- ▶ wywozić z lasu przylegającego do granicy ordynacji po jednej furze zbieraniny w tydzień przez cały rok wjeżdżając bez siekiery.

Gwoli ścisłości wyjaśniam, że „zbieranina” to zgrabiane liście drzew które chłopci wykorzystywali jako ściółkę dla zwierząt hodowlanych, oraz drobne suche gałęzie (tzw. chrust).

Sprecyzowane w „tabelach” prawa i obowiązki Wojciecha Kozyry obejmowały (wersja oryginalna):

- ▶ Wskazane wyżej uposażenie rolne (powierzchnia i rodzaj otrzymanych gruntów).
- ▶ Obowiązki dla rządu (podatki roczne) - podymny 1 rubel i 93 kopiejek (Podymne zostało wprowadzone w 1629 r., zastępując poradnie. Od 1775 r. pobierano podymne od każdego komina „od dymu” na dachu. Zlikwidowane i zastąpione podatkiem gruntowym w 1875 r.), kontyngentu liwerunkowego – 1 rubel. (Podatek liwerunkowy wprowadzony został w 1790 roku w postaci tzw. „zsyphu” zboża dla potrzeb wojskowych, zamieniony w 1817 roku na pieniądze – w 1867 roku zniesiony), szarwarku drogowego – 80 kopiejek.
- ▶ Obowiązki dla instytucji duchownych – 15 kopiejek rocznie (z tytułu dziesięciny jaka przynależy się kościołowi parafialnemu Modliborzyckiemu tejże wsi od włościan).
- ▶ Obowiązki dla gminy – wszyscy włościanie obowiązani są do posyłek z papierami urzędowymi gdzie i kiedy tylko interes tego wymaga (były to tak zwane „podwody”, które przetrwały do wybuchu II wojny światowej).
- ▶ Obowiązki dla właścicieli dóbr obejmowały:
 - ▶ pańszczyznę tygodniową (zwaną tygodniówką) w wymiarze 3 dni sprzężam latem (nie zdołałem odczytać należnej pańszczyzny w zimie),
 - ▶ daniny: - „osep” w ilości 2 korców owsa (1 korzec = 120 li-trów),
 - ▶ kapłony – szt. 2 (to kastrowany 7-8 tygodniowy kogut, specjalnie tuczony w celu osiągnięcia kruchego, wyborowego mięsa – dopisek mój)
 - ▶ jaja – 1 mendel (15 sztuk),
 - ▶ kur – 3 szt.
 - ▶ robocizny i posługi nadzwyczajne zwane: darmochoami, gwałtami, próżnicami, tłukami, stróżami i tp. Za „tabelami” przytaczam „darmochoy” chłopów pańszczyźnianych wsi Polichna Dolna na rzecz dworu (w pisowni oryginalnej).

Włościanie tu wymienieni odbywają:

- ▶ W żniwa dni cztery z sierpem zwane hutkami każdy odbywa,
- ▶ Len i konopie wyrwać, wyrosić, omieścić i wyczesać, wiele się ich urodzi, a potem motków dwułokciowych wiele i czego komu wypadnie wyprząść,
- ▶ Kapustę sadzić, oklepywać, wycinać, kwaszić, tudzież warzywo wszelkie kopać i obierać wszystkie,
- ▶ Proso na jagły i rzepak na olej, krupy z jęczmienia i pęczak wiele potrzeba wyrobić i wszystkie obowiązane,

- ▶ Mędlu 15 i po dwie maty ze swojej słomy oddać obowiązane, lub po dniu 1- dnym do plewidła przychodzić,
- ▶ Do mycia i strzyżenia owiec przychodzić,
- ▶ Zboże wszelkie pozasiewać są zobowiązane,
- ▶ Do siewu zboża ozimego i jarego przychodzić,
- ▶ Straż we dworze na każdą noc po 2 z kolei odbywać,
- ▶ poza tym rolnik zobowiązany był do najmu przymusowego z wyszczególnieniem do jakich robót i za jaką zapłatą.

W każdym czasie wiele razy jest potrzeba zobowiązani są do najmu przymusowego płacąc im za dzień sprzężajowy czy bądź roboty użyty złoty 1, za jeden dzień z kosą groszy 20, z sierpem groszy 20, za jeden dzień z siekierą groszy 15, za jeden dzień z cepami groszy 15, za jeden dzień z grabiami i do innych robót lżejszych gr. 10. W żniwa do robót pilniejszych zobowiązani są wychodzić dwójgiem, gdzie jest więcej niż troje ludzi w siedlisku”.

Wszystkie obowiązki rolników tu wymienione dla Dziedzica dóbr opierają się na umowie prywatnej ustnej zawartej z włościanami w roku 1812 przez poprzedniego Dziedzica ś.p. Wojciecha Dolińskiego i gruntowego sporządzonego na zasadzie inwentarza w Modliborzycach dn. 17 sierpnia 1799 przez Aleksego Kołaczkowskiego komornika z (nazwa nieczytelna) – wreszcie na mocy zwyczajów od r. 1812 szczegółowo na urzędowo dołączonym arkuszu przy niniejszej tabeli jest wyrażonem.

Darmochoy były prawdziwą zimą, ponieważ właściciele dóbr dowolnie wykorzystywali rolników, przez samowolne wyznaczanie „kiedy jest potrzeba” darmochoy, a także uzależnienie potrzeby od tego „wiele się urodzi” (danego plonu – dopisek mój), lub „wiele potrzeba wyrobić”. Na tle darmochoy dochodziło do częstych zatargów rolników z dziedzicami dóbr.

ŻYCIE W POLICHNIE NA PRZEŁOMIE XIX/XX WIEKU

Na temat warunków życia w Polichnie nie zdołałem uzyskać pełnych dokumentów źródłowych. Z konieczności oparłem się na: dostępnych danych statystycznych, opracowaniach naukowych, pamiętnikach, oraz dokumentach i badaniach własnych, ponieważ niedoskonałość statystyki w zaborze rosyjskim nie pozwoliła na pełne udokumentowanie warunków życia Polichniaków. Mimo tego zapewniam Czytelników, że opis życia naszych praojców w Polichnie w pełni obrazuje rzeczywiste warunki ich życia.

W okresie przed wybuchem I wojny światowej jak i w czasie jej trwania, zaborca rosyjski ustanowił znaczną daninę na utrzymanie wojska. Niezależnie od tego wciął do wojska ludzi młodych, co negatywnie odbiło się na warunkach bytowych Polichniaków. Teatr działań wojennych nie dotknął bezpośrednio Polichny. Odnotować należy znaczący bój pod Kraśnikiem w dniach 23-25 sierpnia 1914, stoczony przez armię austro-węgierską z rosyjską (zaborcą Polski), który na życie Polichny nie miał zasadniczego wpływu. Mimo tego, wojna przyczyniła się do degradacji warunków egzystencji w Polichnie. Bezpośrednio po wojnie w kraju występował ostry deficyt żywności, jej ceny były relatywnie wysokie. Chłopi i ziemianie zobowiązani byli do odsprzedawania państwu określonej części produktów po cenach stałych, znacznie niższych od cen rynkowych – były to w istocie obowiązkowe dostawy. Artykuły te przeznaczone były na wyżywienie wojska i zaopatrzenie kartkowe ludności w miastach. Ci rolnicy, którzy po wykonaniu dostaw dla państwa dysponowali pewnymi nadwyżkami towarowymi, mogli sprzedawać je na wolnym rynku i uzyskiwać znaczne dochody. W odrodzonej Polsce dla umożliwienia gromadzenia żywności na zaopatrzenie kartkowe ludności i armii, tę formę obowiązkowych dostaw utrzymano do 1921.

W rozmowach z tzw. „młodszą generacją” wielokrotnie słyszałem zachwyty wyrażane słowami „przed wojną to się dobrze żyło”. O warunkach życia w Polichnie przed wojną dowodzą dokumenty, opracowania naukowe i przykłady z Polichny. Odpowiadając na deliberacje moich rozmówców, kreślę rzeczywisty obraz „jak się żyło przed wojną” w Polichnie. W międzywojniu (przed II wojną światową) rolnictwo dominowało w zapewnianiu źródła utrzymania

dla przeważającego odsetka ludności. W 1921 r. z rolnictwa utrzymywało się 64% ludności kraju i ten stan w zasadzie nie zmienił się do 1931 r., w którym rolnictwo stanowiło źródło utrzymania dla 60,6% mieszkańców kraju, w tym dla 80,8% mieszkańców wsi (MRS, 1939, s. 29, tab. 25 i s. 31, tab. 27). Na ogół było to bardzo skromne utrzymanie (pomijając rodziny ziemiańskie i bogatszych chłopów). Małe gospodarstwa dominującej masy chłopów nie dawały możliwości godziwego bytowania. To pokłosie wzrostu demograficznego i powolnego wzrostu gospodarczego sektorów nierolniczych. Polska dotknięta nadmiarem rąk do pracy na wsi, problemu ludności zbędnej w rolnictwie nie mogła rozwiązywać poprzez wzmoczoną emigrację stałą. Mimo tego, zauważalne były wyjazdy do Ameryki – emigracja „za chlebem”. Z Polichny także wyemigrowało kilka rodzin, które później wspomagały pozostałe w Polichnie najbliższe im osoby. Przeludnienie agrarne w połączeniu z brakiem miejsc pracy wytworzyło stan beznadziejności dla chłopów bezrolnych i robotników rolnych, którzy nie mogli kupić ziemi, ani emigrować do miast czy za granicę. Sytuację ekonomiczną chłopów w Polichnie (w kraju także) dramatycznie pogorszył kryzys lat 20–30., a w szczególności niekorzystne dla rolnictwa nożyce cen rolnych. Ogniwa pośrednie przechwytywały 1/3–1/2 wartości produkcji towarowej rolnictwa chłopskiego (Józef Stanisław Zegar *Kwestia agrarna w niepodległej Rzeczypospolitej – aspekt ekonomiczny, Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy, nr 59(3/2019) DOI: 10.15584/nsawg.2019.3.5 ISSN1898-5084*).

Bardzo negatywne skutki dla wsi powodowała inflacja polskiej marki w latach 1915 do 1924. Kryzys jątrzył się, aż wreszcie w roku 1923 zupełnie wymknął się spod kontroli. Inflacja przeszła w hiperinflację. W samym tylko marcu 1923 ceny wzrosły o przeszło 50%. W październiku było to już 360%. W całym 1923 roku – 35 714%! Pieniądże drukowano nawet bez wiedzy premiera, na polecenie ministrów. W 1921 roku banknotem o najwyższym nominale było 5000 marek. W marcu 1922 roku drukowano już bilety 250 000-markowe. W listopadzie (jak podkreśla Wojciech Morawski), do obiegu wszedł pieniądź o najwyższym nominale w całych dziejach Polski: 10 mln marek. Na początku 1923 r. inflacja obowiązującej wówczas w Polsce waluty – marki polskiej (skrót: mkp) – nabrała rozpędu: kurs jej spadł z 9 mkp za 1 dolara amerykańskiego w 1918 r. do 6 375 000 mkp za dolara pod koniec 1923 r. W ciągu czterech lat na skutek hiperinflacji ceny wzrosły aż o 2,5 miliona %. (inaczej- 25 tysięcy razy drożej). Miesięcznie ceny rosły o 360% a płacono milionami. Pomiędzy grudniem 1921 a marcem 1924 ceny hurtowe wzrosły aż 4.303 razy. (Kamil Janicki, *Hiperinflacja w przedwojennej Polsce, Wielka Historia*) Na Lubelszczyźnie (w Polichnie także) nie było inaczej. Dowodzą tego tzw. „ceny normalne” na mięso, wędliny i tłuszcze ustalone przez Komisję Rady Miejskiej w Lublinie z dnia 10.X. i 1.XI. 1923. Przykładowo podają, że w ciągu 20 dni ceny wzrosły: 1 kg słoniny – 77% (ze 151 do 268 mkp), kiszki kaszanej – 100% (z 48,8 do 98 mkp), boczku gotowanego – 88% (ze 178 na 334 mkp). Wzrost cen pozostałych wyrobów mięsnych oscylował podobnie jak wyżej.

Oszczędności traciły na wartości nawet nie z dnia na dzień, ale z godziny na godzinę. Zahamowano akcję kredytową. Nie opłacało się też sprzedawać produktów rolnych, ponieważ pieniądze uzyskiwane za sprzedaż produktu po tygodniu mogły mieć wartość papieru toaletowego. Życie gospodarcze zamierało. Jednego dnia określony przedmiot kosztował wiadro marek, innego – już taczki wypełnione takimi samymi banknotami. Pensje trzeba było podnosić nawet nie miesięcznie, ale tygodniowo lub co kilka dni i wypłacać je w częściach, by pracownicy byli w stanie zrobić z nich jakkolwiek użytek. Wielokrotnie słuchałem opowiadań Rodziców i starszych (już nie żyjących) mieszkańców Polichny, którzy żyli w czasach hiperinflacji i przypominali przypadek (wymienianego z nazwiska) mieszkańca Polichny, który rano sprzedał na targu w Janowie krowę a po południu kupił za nią na tym samym targu kapelusz. Po zakupy na targ chłopci nosili pieniądze w kobiałkach (rodzaj plecionych koszyków) lub w workach. Samobójstwa na

skutek utraty środków egzystencji nie należały do rzadkości. We wsiach dominowała nędza, głód i rozpacz. W Polichnie nie było inaczej. W wyniku przeprowadzonej w 1924 roku odważnej reformy finansów przez premiera Grabskiego, zduszono inflację między innymi poprzez ściągnięcie nadmiaru pieniądza z obrotu rynkowego, co pogorszyło nędzną egzystencję chłopstwa i doprowadziło do deflacji w latach 1925 – 35, która w 1932 roku osiągnęła ponad 14%.

W latach 20-ych i 30-tych XX wieku rozszalał się światowy kryzys, który nie ominął Polski. Kryzys spowodował nasilenie autarkii gospodarstw chłopskich, gdyż chłop zmuszony utrzymać rodzinę nie miał innego wyjścia jak zastępować kupne środki produkcji wyrobami własnymi. Podatki trzeba było jednak płacić, zatem chłop nierzadko ograniczał spożycie własne i rodziny (po prostu głodował), aby pozyskać pieniądze ze sprzedaży wytworzonych produktów. Dochody chłopów pozostawały daleko w tyle za dochodami innych grup społecznych. Świadczy o tym ustalony dla 1933 r. dochód konsumowany przypadający na 1 osobę, który w przypadku chłopów i robotnika folwarcznego wynosił 240 zł rocznie, robotnika przemysłowego 420 zł, rzemieślnika i kupca 540 zł, pracownika umysłowego 1320 zł, osób żyjących z zysku i wolnych zawodów 2400 zł (*Badania nad opłacalnością gospodarstw włościańskich. (1936). Warszawa: Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego*).

Ceny płodów rolnych polecały „na łeb”. O spustoszeniu jakie katastrofa ekonomiczna poczyniła na polskiej wsi najlepiej świadczy spadek dochodów chłopów posiadających gospodarstwa o powierzchni od dwóch do 50 hektarów. Stanowili oni przytłaczającą większość ludzi żyjących z pracy na roli. W Polichnie gospodarstwa oscylowały w granicach od 2 do 10 ha. O ile w roku gospodarczym 1928/29 taki rolnik mógł liczyć średnio na 214 złotych dochodu z hektara, to w roku 1930/31 było to 25 złotych, a rok później jedynie 8 złotych. Jeszcze w 1935 roku gospodarz zarabiał na czysto ledwo 18 złotych z hektara.

Skurczenie się dochodów wynikało z bezprecedensowego załamania cen płodów rolnych. Przykładowo podaję ceny produktów rolnych płacone chłopom, za:

- ▶ kwintal pszenicy w 1928 roku 50,67 złotego, natomiast 1935 roku zaledwie 16,1 złotego,
- ▶ kilogram żywa wieprzowego w 1928 roku – 1,92 zł, w 1935 – 0,65 zł,
- ▶ kwintal żyta: w 1928 roku 41,63 zł, zaś w 1935 tylko 12,33 zł;
- ▶ kwintal ziemniaków jadalnych: w 1928 roku 9,69 zł, natomiast w 1935 już 3,31 zł,
- ▶ krowę dojną w 1928 - 456 zł, zaś w 1935 tylko 148 zł,
- ▶ litr mleka w 1928 – 0,31 zł a w 1935 tylko 0,14 zł.

W stosunku do wartości produktów rolnych, ceny artykułów przemysłowych rosły niemal błyskawicznie (nożyce cenowe), co obrazują przytoczone niżej porównania. Dla zaakcentowania znaczenia spadku cen produktów rolnych, przytaczam ich realną wartość handlową. Chłopi „płacili” za:

- ▶ pług: w 1928 roku 100kg żyta lub 20,8 kg żywa wieprzowego, natomiast w 1935 roku 264 kg żyta lub 61,7 kg żywa wieprzowego,
- ▶ kamasze (1 para): w 1928 to równowartość 99 kg żyta lub 20,7 kg żywa, natomiast w 1935 już 184 kg żyta lub 43,1 kg żywa,
- ▶ mydło (zwykłe): 1 kg to równowartość w 1928 roku 5,2 kg żyta lub 1,09 żywa, natomiast w 1935 roku 9,1 kg żyta lub 2,14 kg żywa,
- ▶ cukier 1 kg: w 1928 roku to 3,6 kg żyta lub 0,74 żywa, natomiast w 1935 roku już 9,5 kg żyta lub 2,23 kg żywa.

Koszmar życia wsi uzupełniał spadek wynagrodzenia za dzień pracy robotnika rolnego w stosunku do ceny produktów przemysłowych. Robotnik rolny musiał pracować za:

- ▶ pług w 1928 roku 6,8 dni, zaś w 1935 roku 12,6 dni,
- ▶ kamasze (1 para) w 1928 pracował 6,8 dnia, zaś w 1935 roku 9 dni,

- ▶ mydło zwykłe (1 kg) w 1928 roku 0,36 dnia, natomiast w 1935 roku 0,5 dnia roboczego,
- ▶ cukier (1 kg) w 1928 roku 0,24 dnia, natomiast w 1935 roku 0,51 dnia.

Swoistej pikanterii dodaje porównanie ceny zapalek i tytoniu do papierosów z zarobkami robotnika rolnego. Pudełko zawierające 48 zapalek w 1931 roku kosztowało 11 gr a kilogram najtańszego tytoniu papierosowego kosztował 10 zł (droższe gatunki kosztowały do 120 zł). Robotnik rolny za jedną dniówkę „na wyżywieniu pracodawcy” (trwającą z reguły od świtu do zmroku) w sezonie letnim najlepiej płatnym mógł zarobić w 1933 roku 1,9 złotego, co stanowiło równowartość: 19 dkg tytoniu, lub 17 pudełek zapalek. Z wyżywieniem własnym otrzymywał 2,5 złotego, za co mógł kupić aż 25 dkg tytoniu, lub prawie 23 pudełek zapalek. Kuriozalna ustawa z 15 lipca 1925 roku ustanowiła „monopol zapalczany” i od razu wydzierzała go szwedzko-amerykańskiej Spółce Akcyjnej dla Eksploatacji Państwowego Monopoli Zapalczanego na 20 lat. „Król zapalek”, szwedzko-amerykański finansista i potentat przemysłu zapalczanego Ivar Kreuger, od razu podwyższył cenę pudełka zapalek z 7 do 10 groszy, jednocześnie zmniejszając liczbę zapalek w pudełku z 60 do 48, co oznacza wzrost ceny zapalek o 78%. Po tej drastycznej podwyżce, sprzedaż zapalek poleciała na łeb, na szyję. Jeszcze w roku 1930 statystyczny Kowalski zużywał 1127 zapalek, ale już w 1932 roku – 828, zaś w 1934 roku – 466. Dla wielu Polaków – to nie żart – zapalniczki stały się towarami luksusowymi. Na wsi (w Polichnie) sąsiedzi „pożyczali” ogień od sąsiadów i przenosili go palącymi się bierwionami do palenisk w swoich piecykach kuchennych. To właśnie wtedy, w czasach wielkiego kryzysu, mówiono, że „polski chłop jest tak biedny, iż dzieli zapalniczkę na czworo”. W dzieciństwie przyglądałem się dzieleniu przez Ojca zapalek na połowy. Aby zwiększyć sprzedaż zapalek, władze państwowe (na żądanie monopolu) wprowadziły wysokie tzw. „opłaty stemplowe” dla posiadaczy zapalniczek (od 10 do 25 zł – w zależności od tego, czy zapalniczka była zrobiona ze zwykłego metalu, srebra bądź złota). Była to „drakońska opłata”, która zmusiła palaczy tytoniu (i nie tylko), do posługiwania się krzesiwkami i hubką – jak za pradawnych lat bywało (w podobny sposób w „Potopie” Kmicic wysadzał pod Częstochową „kolumbrynę”). Za krzesiwko i hubkę opłat nie było. Jako kilkuletnie dziecko podziwiałem sprawność „robienia ognia” krzesiwkami i hubką przez sąsiada T.N. (świadka mojego chrztu). Mimo nakładania kar za brak „opłat stemplowych”, około 2 milionów Polaków posługiwało się zapalniczkami nielegalnie bez płacenia opłat. (Mafy Rocznik Statystyczny z 1936 roku).

Polichna 11.11.1933. Obchody Święta Niepodległości. Po prawej bardziej okazały dom Galków, w którym mieściła się jedna z klas szkolnych.

Egzystencja chłopów w Polichnie nie odbiegała od przedstawionych ogólnych warunków bytu. Z powodu nadmiaru rąk do pracy na wsi, Polichniacy szukali różnych możliwości zarobkowania. Dodać należy, że pieniądź był „bardzo drogi”, ponieważ w latach 1929 – 35 wystąpiła deflacja. Kilka osób znalazło pracę na stacji PKP w Szastarce (stacja kolejowa i roboty torowe). Kilku wieśniaków prowadziło niewielkie sklepy wielobranżowe (nazywane potocznie „z mydłem i powidłem”) z najbardziej poszukiwanymi artykułami – od smarówki do kół po wędliny własnego wyrobu. Szanowni młodzi Czytelnicy solennie zapewniam Was, że takich kiełbas przepysznych

nigdy nie skosztujecie, ponieważ dzisiejsi „specjaliści” nie potrafią ich wyrobić. Nieliczni wieśniacy z Polichny uzyskali pracę w lasach należących do Ordynacji Zamojskiej. W okresie wyjątkowych prac polowych niektórzy Polichniacy zatrudniali się dorywczo w pobliskim folwarku Aleksandra Gierlicza w Stojeszynie, którego majątek ziemski w 1930 r. liczył 2350 ha. Obowiązkiem folwarku było zapewnienie pracownikom obiadu – zważywszy, że praca trwała od świtu do zmroku. „Hojność” Gierlicza była znamienna – na obiad pozwalał robotnikom żniwiarzom jeść „gruszki – ulegalki” przetrzymywane na ten cel w beczce. Nieliczni mieszkańcy Polichny posiadający konia zarabiali przewozem desek z żydowskiego tartaku w lasach Łążka Ordynackiego do Lublina.

Tu winienem jest wyjaśnienie, że taki transport (za i wyladunek, własny wóz i zaprzęg) z Polichny do tartaku, dalej do Lublina i z powrotem do Polichny trwał parę dni, ponieważ trzeba było pokonać łącznie ok. 160 km. Za ten morderczy wysiłek przewoźnik otrzymywał 12 zł. Osobiście (już jako dorosły) wielokrotnie słuchałem narzekania owych przewoźników na otrzymywane zarobki i przestrogi „nie daj Borze przedwojennych rządów i zarobków u Żydów”. Tu rodzi się pytanie dlaczego transportu desek nie wykonywano koleją funkcjonującą z Szastarki do Lublina od 1916 roku? Odpowiedź prozaicznie prosta – transport brutalnie wyzyskiwanego chłopów był bardziej opłacalny dla właścicieli tartaku.

Na tle wykazanych warunków egzystencji Polichniaków powstaje pytanie: jak oni mieszkali, co jedli, jak się ubierali i t.p. Odpowiedź na postawione pytania wymaga wyjątkowej ostrożności i obiektywizmu, ponieważ urzędowej statystyki w przedmiotowej materii nie ma.

Wysoce miarodajnym materiałem źródłowym o warunkach życia Polichniaków jest „Opis powiatu janowskiego 1934” autorstwa wicestarosty mgr. Bolesława Górnego, którego stosowne fragmenty przytaczam w oryginale.

„Odżywianie. Pożywienie wieśniaka, szczególnie wobec obecnego zubożenia wsi, jest bardzo skromne. Żywi się on tym, co daje własne gospodarstwo, a więc przeważnie kartoflami i produktami mącznymi (barszcz, kasza, kapuśniak i kluski). Mięso ludność wiejska konsumuje przeważnie z okazji większych świąt. Zdarzają się jednak wypadki wśród bogatszych wieśniaków, że zabijają wieprze dla własnych potrzeb. Chleb jest przeważnie czarny, żytni, tzw. razowy, wypiekany w domu. Chleb biały, przeważnie dla dzieci, kupuje się podczas bytności w mieście. Chleb jest pożywieniem uprzywilejowanym, ponieważ wieśniak żywi się głównie ziemniakami.

Fotografia przedstawia dawne domy w Polichnie. Pierwszy od lewej – dom Igrasów. W środku drogowskaz wskazujący Szastarkę 5 km

Architektura domów wiejskich na terenie powiatu janowskiego jest prosta i w wielu wypadkach nie uwzględnia wymogów zdrowia i estetyki. Zasadniczo chata wiejska składa się z trzech ubikacji (trzech pomieszczeń – dopisek mój). Do domu wchodzi się przez sień od ściany dłuższej. Samo mieszkanie składa się z kuchni i sypialni zarazem oraz z drugiej izby bocznej, zwanej alkierzem; jest on pokojem gościnnym. U zamożniejszych gospodarzy spotyka się, poza kuchnią, dwie lub trzy izby. Wówczas znika alkierz. Dom ma kształt prostokątny. Podłoga w izbach jest na ogół drewniana, choć spotyka się jeszcze podłogę z ubitej gliny, jak klepisko w stodole. Chaty

wiejskie są przeważnie niskie, o oknach małych, co powoduje brak światła i powietrza, szczególnie w zimie, gdyż tzw. lufciki są na wsi rzeczą rzadką. Domy na wsi w 95% są kryte słomą, a tylko nieliczne są ogniotrwałe, budowane z drzewa, tzw. bali układanych poziomo, łączonych na węgiel. Ściany są obklepione w szparach gliną, nie są w całości tynkowane, a jedynie pobielone wapnem, wskutek czego nie są zabezpieczone przed zimnem. By temu zaradzić, wieśniak corocznie na zimę zabezpiecza chatę liśćmi, kolkami sosnowymi, sianem lub słomą (tzw. gacenie domów). Dachy domów są przeważnie 4-spadowe, choć spotyka się dość często, szczególnie u bogatszych gospodarzy, dach naczółkowy (część pochyla w górnym trójkącie, poniżej niego ściana prostopadła z desek - tzw. facjata). Charakterystyczne, że w niektórych okolicach (m.in. Kawęczyn) dachy 4-spadowe są b. wysokie, a u szczytu mają kąt ostry. Krokwie przy budowie dachów opierają się na płatwie leżącej na wystających końcach belek pułapu. Budynki gospodarcze, jak stodoła, obora, stajnia i podszopie na sprzęty znajdują się we wsiach starych, tzw. ukazowych, w pobliżu domu mieszkalnego. We wsiach nowszych ze względów zdrowotnych są budowane nieco dalej. Prawie każda zagroda wiejska ma ogrodzenie płotem tyczkowym, chruścianym, a niekiedy sztachety z desek. Charakterystyczną cechą wsi janowskiej są kapliczki przydrożne. Są one z drewna, czasem murowane, wewnątrz których znajduje się figura.

Umeblowanie domu. Umeblowanie domu wiejskiego, jak i jego budowa, jest prymitywne. Każdy dom posiada kuchnię z kominem do gotowania oraz piec chlebowy. W kuchni koło pieca stoi ława, przy ścianach łóżka, a pośrodku tej izby, między łóżkami przy oknie - stół, koło niego krzesła, pod ścianą koło okien ława. Na ścianach w każdym domu wiszą obrazy świętych, a czasem fotografie członków rodziny lub wycinanki z gazet. Spotyka się izby ozdobione wycinankami jednokolorowymi, przypominającymi haft o motywach geometrycznych. U pułapu (sufitu) wisi niekiedy pajdak własnej roboty ze słomek i papierków. W domach zamożniejszych gospodarzy spotyka się dość często firanki, szafę na ubrania, kanapę itp. Alkierz ma umeblowanie podobne. Tu stoi kufer z bielizną. Bogactwo chaty wyraża się w wielkiej ilości poduszek i pierzyn zaścielających łóżka, niekiedy aż pod sufit. W okolicach Modliborzyc spotyka się zamiast łóżka tzw. połatki, ułożone z desek na żerdkach, opartych na soszkach wbitych w ziemię.

Przytoczony opis bardzo wiernie odtwarza warunki panujące w Polichnie. Ze swej strony uzupełniam, że w Polichnie do 1939 roku były 4 parterowe domy murowane, które kształtem nie odbiegały od opisanego. Jeden z tych domów (Żyda Hejzyka) spełniał rolę domu modlitewnego dla 4 rodzin żydowskich – modły odbywały się w pokoiku na pięterku. Załączone fotografie z 1933 i 1934 przedstawiają domy okazalsze, należące do osadników. W gębi wsi były domy uboższe – vide: fotografia wyjazdu do ślubu z 1942. Do „moich” czasów zachowało się kilka jednolitych budynków złożonych z części mieszkalnej, obory i szopy pokrytych jednym wspólnym dachem. Pamiętam takie domy - z klepiskiem glinianym zamiast podłogi. W warunkach higienicznych czy zdrowotnych w takim domu nie trzeba pisać. Przez wieś przebiegała droga utwardzona tłuczniem, którą w prymitywny sposób remontowano jeszcze w 1942 roku – vide: foto.

We wsi nie było żadnej tak zwanej służby zdrowia. Porody szczęśliwie przyjmowane były przez wiejskie „babki” (umownie nazywam je położnymi) mające stosowne umiejętności i doświadczenie. Zranienia, skaleczenia czy podobne dolegliwości skutecznie leczono przy pomocy okładów z ziół (np. liści podbiału). Z pomocy lekarskiej w zasadzie nie korzystano. O wzywaniu lekarza do domu chorego nikt nie słyszał. W wyjątkowych przypadkach ciężko chorych przykrytych pierzyną wieziono do Modliborzyc na furmankach z kołami na żelaznych obręczach (po wyboistych drogach) do doktora Zielińskiego. Felczer Zieliński (ur. 1889) od 1923 roku przez trzydzieści lat leczył i pomagał ludziom. Podczas swojej praktyki medycznej leczył chorych zakaźnie, czerwone, gruźlicę, ale też nie obce były mu przypadki chirurgiczne: wojenne rany postrzałowe czy ofiary bombardowania. Medyk był z niego nieprzeciętny – zm. w 1954 roku. Drugą pomocną dłońią medyczną była właścicielka

składu zielarskiego w Kraśniku p. Jastrzębska, która jako znakomita „zielarka” poza sprzedażą aplikowanych przez nią ziół udzielała skutecznych porad lekarskich gratis. Były wprowadzić możliwości skorzystania z pomocy lekarzy w Janowie, lecz mogli z niej korzystać tylko zamożni - których w Polichnie nie było. Popularne bóle zębów (choroby uzębienia) bardzo skutecznie „leczył” p. Feliks I. z Polichny Dolnej (znałem go osobiście), który bez żadnego przygotowania medycznego, zrobionymi przez siebie „cęgam” wrywał „na żywca” chorego zęba, i po bólu (?). O znieczuleniu nikt nie słyszał. Przedstawiony polichnieński obraz życia obejmuje okres do 1939 roku. Jestem w toku przygotowywania materiałów z życia Polichniaków w mrokach okupacji niemieckiej. Zwracam się do Czytelników z prośbą o udostępnienie mi posiadanych przez Was fotografii dotyczących okresu okupacji w Polichnie. Mogą być to fotografie wojsk niemieckich, łapanek, transportu aresztantów na Majdanek, ogłoszeń i plakatów władz okupacyjnych, kwity kontyngentowe i tp. Być może ktoś posiada fotografie z amatorskiego przedstawienia „Krakowiaków i górali” w szkole (dom Igrasów) w roku 1942/3. Zapewniam, że po zeskanowaniu otrzymane foto w stanie nie pogorszonym zwrócę. Wszelkie informacje w tej materii proszę kierować do Redakcji Nowin Szastarskich. Dziękuję.

Urodzony i zamieszkały do 1948 w Polichnie
mgr Franciszek Kozyrao00

Polichna rok 1942. W tle dom Dziubów. Wyjazd do ślubu. Z harmonia brat Panny młodej J. Dziuba

1942 Budowa drogi w Polichnie

NOWY SAMOCHÓD BOJOWY DLA OSP POLICHNA

Sfinansowano z Funduszu
Prewencyjnego PZU

WFOŚiGW
WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W LUBLINIE

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Polichnie odebrała zakupiony średni samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu VOLVO model FL, wersja FLB3C który zastąpi wyeksploatowany 46-letni samochód marki Mercedes.

Koszt zakupu samochodu wyniósł 1 030 002,00 zł, jest to duża kwota, która została sfinansowana z następujących źródeł:

- ▶ 375 000,00 zł środki finansowe z dotacji na Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy,
- ▶ 150 000,00 zł środki finansowe z Funduszu Prewencyjnego PZU,
- ▶ 100 000,00 zł dotacja z WFOŚ i GW w Lublinie,
- ▶ 300 000,00 zł środki finansowe Gminy Szastarka,
- ▶ 104 637,72 zł środki finansowe z Funduszu Sołeckiego,
- ▶ 364,28 zł darowizna dla OSP od prywatnego sponsora.

Jednostka OSP Polichna zlokalizowana jest w niedalekiej odległości od węzła komunikacyjnego na drogę szybkiego ruchu S19. Nowo zakupiony samochód ratowniczo-gaśniczy wyposażony został w podstawowy sprzęt z zakresu ratownictwa drogowego taki jak zestaw hydrauliczny oraz podstawowy sprzęt z zakresu gaszenia pożarów i ratownictwa medycznego co niewątpliwie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa zarówno druhów OSP jak również na bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Szastarka i osób podróżujących trasą S19.

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Polichnie pragnie podziękować wszystkim darczyńcom bez pomocy których zakup samochodu za kwotę ponad miliona złotych byłby niemożliwy. Słowa podziękowania kieruje pod adresem firmy PZU, która wspomogła znacząco kwotą zakup, słowa podziękowania Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za ich hojność i troskę o naszą społeczność.

Bardzo dużym wsparciem finansowym była dotacja z KSRG, za co dziękujemy Komendantowi Głównemu PSP i Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w Lublinie.

Jesteśmy również głęboko wdzięczni Mieszkańcom Sołectw: Polichna Pierwsza, Polichna Druga, Polichna Trzecia oraz Polichna Czwarta, a także Radnym Rady Gminy Szastarka, którzy przyczynili się do realizacji tego projektu, przekazując środki w łącznej wysokości 404 637,72 zł. Wasze wsparcie lokalnej społeczności jest niezastąpione i cenne. Dzięki temu, nasza Straż Pożarna może działać na rzecz bezpieczeństwa i ochrony mieszkańców z jeszcze większym zaangażowaniem.

Nowo zakupiony średni samochód ratowniczo-gaśniczy będzie służył strażakom OSP i mieszkańcom miejscowości Polichna i całej Gminy przez następne dekady.

POWIATOWE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE

25 czerwca br. na stadionie sportowym w Wilkołazie odbyły się powiatowe zawody sportowo-pożarnicze drużyn OSP z terenu powiatu kraśnickiego. W zawodach wzięło łącznie udział 18 drużyn (15 męskich oraz 3 kobiece). Naszą gminę reprezentowały jednostki męskie: OSP Majdan-Obleszcze oraz OSP Wojciechów.

Zgodnie z regulaminem zawody odbyły się w dwóch konkurencjach tj: w sztafecie pożarniczej oraz ćwiczeniach bojowych. Komisję sędziowską stanowili funkcjonariusze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku powołani przez Komendanta Powiatowego PSP, sędzią głównym zawodów był mł. bryg. Piotr Michałek.

W toku zmagani sportowo-pożarniczych druhowie z jednostki OSP Majdan-Obleszcze zajęli drugie miejsce w klasyfikacji generalnej z punktacją 49,40 – ćwiczenia bojowe oraz 64,28 – sztafeta pożarnicza. Druhowie z jednostki OSP Wojciechów uplasowali się na siódmym miejscu.

Klasyfikacja końcowa zawodów przedstawia się następująco:

- ▶ **I miejsce OSP Gościeradów (gmina Gościeradów) z łącznym wynikiem 106,55**
- ▶ **II miejsce OSP Majdan-Obleszcze (gmina Szastarka) z łącznym wynikiem 113,68**
- ▶ **III miejsce OSP Trzydnik Duży (gmina Trzydnik Duży) z łącznym wynikiem 116,75**

Serdecznie dziękujemy wszystkim druhom strażakom z jednostki OSP Majdan-Obleszcze oraz OSP Wojciechów za godne reprezentowanie naszej gminy na szczeblu powiatowym.

Gorące podziękowania za sprawne przeprowadzenie zawodów kierujemy do pracowników Gminy Wilkołaz, Starostwa Powiatowego w Kraśniku oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku.

GMINNE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE

W niedzielę 28 maja 2023 r. na boisku sportowym w Popkowicach (gmina Wilkołaz) odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP z terenu trzech gmin: Szastarka, Wilkołaz i Zakrzówek. W roku bieżącym, to gmina Wilkołaz była organizatorem i gospodarzem zawodów.

W tegorocznych zawodach ogółem z trzech gmin udział wzięło 18 drużyn męskich oraz 1 drużyna kobieca. Do zmagania z 10 jednostek funkcjonujących w gminie Szastarka przystąpiło sześć: Blinów, Brzozówka, Majdan-Obleszcze, Polichna, Szastarka Stacja i Wojciechów.

Pierwszą konkurencją zawodów była sztafeta pożarnicza 7 x 50 z przeszkodami a po jej zakończeniu przeprowadzono ćwiczenia bojowe. Nad prawidłowym przebiegiem poszczególnych konkurencji, zawodów czuwała komisja sędziowska w skład której weszli

funkcjonariusze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku i po dwóch strażaków z trzech gmin. Sędzią głównym zawodów był aspirant sztabowy – Jarosław Kędra, strażak pracujący w Komendzie Powiatowej PSP w Kraśniku.

W klasyfikacji trzech gmin pierwsze miejsce oraz puchar przechodni powędrował do jednostki z Majdanu Grabiny gmina (Zakrzówek). Niewiele do zwycięstwa zabrakło jednostce z Majdanu-Obleszcze (gmina Szastarka), która w klasyfikacji trzech gmin zajęła drugie miejsce.

Na ręce dowódców startujących drużyn zostały wręczone puchary i dyplomy oraz nagrody finansowe. Ceremonii wręczenia nagród dokonali: Wójt gminy Szastarka Artur Jaskowski, Wójt gminy Wilkołaz Paweł Głąb oraz Wójt gminy Zakrzówek Józef Potocki.

W klasyfikacji gminnej wyniki prezentują się następująco:

Miejsce w klasyfikacji	Jednostka OSP	Sztafeta pożarnicza			Ćwiczenia bojowe			Liczba punktów ogółem
		czas (sekundy)	Punkty karne	razem	czas (sekundy)	Punkty karne	razem	
I	Majdan-Obleszcze	51,79	–	51,79	43,44	–	43,44	95,23
II	Wojciechów	52,48	–	52,48	49,12	–	49,12	101,60
III	Blinów	56,77	–	56,77	58,30	–	58,30	115,12
IV	Szastarka Stacja	69,43	–	69,43	57,00	–	57,00	126,43
V	Brzozówka	55,17	–	55,17	69,95	+5	74,95	130,12
VI	Polichna	58,35	–	58,35	78,61	+15	93,61	151,96

I miejsce OSP Majdan-Obleszcze

II miejsce OSP Wojciechów

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W BLINOWIE PIERWSZYM

Koło Gospodyń Wiejskich w Blinowie Pierwszym jak zwykle nie próżnuje. W ciągu ostatnich kilku miesięcy zaangażowało się w następujące działania:

9.11.2022 r. – KONCERT „POSPIESZALSCY WIERSZEM”

Dnia 9 listopada uczestniczyliśmy w koncercie Rodziny Pospieszalskich w Filharmonii Lubelskiej z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Dziękujemy panu Michałowi Stawiarowskiemu za zaproszenie. Koncert „Pospieszalscy wierszem” okazał się cudowny i dostarczył nam wielu niezapomnianych wrażeń.

16.01.2023 r. – WARSZTATY KULINARNE

16 stycznia Koło Gospodyń Wiejskich w Blinowie Pierwszym zorganizowało ciekawe warsztaty kulinarne. Dzieci rozpoczynające ferie zimowe mogły przygotować i udekorować ciasteczka, muffinki i orzeszki, aby osłodzić sobie brak tak wyczekiwanego przez wszystkich śniegu.

Do remizy OSP, gdzie znajduje się siedziba Koła, przybyła liczna grupa dzieciaków z naszej miejscowości. Zarówno maluchy, jak i nastolatki przystąpili z wielkim zapałem do pracy. Powstało mnóstwo przepysznych słodkości, które każdy z nas zjadł ze smakiem.

Sponsorem warsztatów była firma OX2 (deweloper odnawialnych źródeł energii), z którą nasze Koło współpracuje już od dłuższego czasu. Oprócz środków finansowych otrzymaliśmy również różnorodne gadzety promocyjne, które wręczyliśmy uczestnikom spotkania. Dziękujemy sponsorowi za otrzymane wsparcie, a dzieciom i młodzieży za przybycie i zaangażowanie!

28.01.2023 r. – CHOINKA MYŚLIWSKA

W sobotę 28 stycznia nasze Koło Gospodyń Wiejskich w Blińowie Pierwszym wystąpiło na Choince Myśliwskiej w Białym Młynie w Maciejowie. Na prośbę gospodarzy, Państwa Anny i Grzegorza Tylusów, zaśpiewaliśmy kilka tradycyjnych piosenek myśliwskich. W naszym repertuarze znalazły się również tradycyjne piosenki ludowe i biesiadne.

23.02.2023 r.

SPOTKANIE Z PANEM M. STAWIARSKIM

Dnia 23 lutego w UG w Szastarce miało miejsce spotkanie pana Michała Stawiarskiego, asystenta pani Europejskiej Beaty Mazurek, z przedstawicielami naszego Koła oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Blińowie. Rozmowa dotyczyła potrzeb, planów i działań na najbliższy czas. Pan Michał Stawiarski przekazał od pani Europejskiej Beaty Mazurek modlitwę do Świętego Floriana oraz zegar.

25.03.2023 r.

POKAZ MAKIJAŻU

Dnia 25 marca w Remizie OSP w Blińowie odbył się krótki kurs na temat pielęgnacji twarzy oraz pokaz makijażu kosmetykami firmy Mary Kay. Ten pokaz zaprezentował specjalnie zaproszony do nas gość – pani Magda Hołub, doradca pielęgnacyjno – wizażowy.

11.06.2023 r.

COOLTURALNA ZIEMIA KRAŚNICKA

Tego dnia panie z naszego Koła wzięły udział – jako reprezentantki Gminy Szastarka – w Festiwalu COOLTuralna Ziemia Kraśnicka. Festiwal był zorganizowany przez LGD Ziemi Kraśnickiej i odbywał się w Parku Jana Pawła II w Kraśniku.

Nasze Koło zajęło drugie miejsce i otrzymało nagrodę w konkursie na najciekawsze stoisko pn. „Wiejsko – czarodziejsko na ziemi kraśnickiej”. Na naszym stoisku, udekorowanym zgodnie z wymaganym tematem, oferowałyśmy różnorodne smakołyki, jak np. fajerczarze, pierożki, wiejski chleb ze smalcem i ogórkiem, wędliny, sery ziołowe, ciasta, pierogi z kaszy, babeczki, jeżyki owocowe itp.

Odwiedzili nas znamienici goście: Prezes Zarządu LGD pani Wioletta Wilkos, Radna do sejmiku wojewódzkiego pani Anna Baluch, Starosta Kraśnicki pan Andrzej Rolla, była Radna powiatu kraśnickiego pani Joanna Bigos, Dyrektor GCK w Polichnie pani Ewa Białoń.

WYDARZENIA RELIGIJNE W NASZEJ PARAFII

Jak zwykle nie mogło nas zabraknąć podczas świąt religijnych w parafii pw. Jana Chrzciciela w Blińowie. Kilukrotnie zadbałyśmy o oprawę muzyczną mszy świętej, a przede wszystkim uczestniczyłyśmy w wielkanocnej procesji rezurekcyjnej, w procesji w czasie Bożego Ciała oraz na zakończenie Oktawy tego święta.

GRANT „ZAKUP WYPOSAŻENIA DO ŚWIETLICY KGW W BLINOWIE PIERWSZYM”

8.02.2023 r. – Podpisanie umowy na grant!

8 lutego nastąpiło podpisanie umowy w ramach grantu Lokalnej Grupy Działania Ziemi Kraśnickiej!

II – VI 2023 r. – Realizacja grantu

Od lutego do czerwca 2023 r. nasze Koło zrealizowało zadanie „Zakup wyposażenia do świetlicy KGW w Blińowie Pierwszym” – w ramach operacji pn. „Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców obszaru LGD Ziemi Kraśnickiej”, współfinansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”. W czasie trwania projektu zakupiłyśmy różnorodny sprzęt kuchenny (stoły metalowe, grill i taboret gazowy, patelnię elektryczną, urządzenia do waty cukrowej i popcornu, robota planetarnego, projektor multimedialny, ekran przenośny) oraz zorganizowałyśmy 13 wydarzeń adresowanych do mieszkańców naszej „małej Ojczyzny”. Oto te wydarzenia, oczywiście z wykorzystaniem zakupionego sprzętu:

30 marca 2023 r. – Warsztaty wielkanocne z KGW „Babka czy mazurek?”

W czasie spotkania przygotowywałyśmy i piekłyśmy – wraz z gośćmi – różnorodne babki, babeczki i mazurki wielkanocne. A nasze świąteczne wypieki okazały się niezwykle smaczne!

31 marca – Warsztaty rękodzielnicze z KGW „Stroiki i palmy wielkanocne”

W czasie warsztatów dokończyłyśmy pakowanie i dekorowanie babek i babeczek wielkanocnych, a następnie przygotowywałyśmy różnorodne stroiki i palmy wielkanocne. Pomogli nam goście, którzy z ochotą zabrali się za tworzenie dekoracji z okazji zbliżających się

Świąt Wielkanocnych. Odwiedził nas również ksiądz Piotr Wąsek, proboszcz naszej parafii.

16 kwietnia – Wieczór filmowy z KGW

Zaprezentowaliśmy (dzięki uprzejmości pani Anny Tylus) film „Medjugorje”. Przybyli do nas goście poznali historię 6 nastolatków, którzy już od 40 lat doznają objawień maryjnych na wzgórzu w Medjugorje.

20 kwietnia – Projekcja filmu „Nasza planeta. Apokalipsa Ziemi”

To wydarzenie było związane z Dniem Ziemi i zachęcało przybyłe do nas osoby do troski o naszą planetę, zaczynając oczywiście od najbliższej okolicy.

20 kwietnia – Warsztaty kulinarne „Potrawy z ziemniaków”

Podczas tych warsztatów królowały ziemniaki i potrawy, które można z nich stworzyć. Nie obyło się oczywiście bez frytek, które smakowały zwłaszcza najmłodszym uczestnikom spotkania.

20 kwietnia

Wiosna w Zielonym Zakątku

Przygotowaliśmy teren obok remizy OSP, czyli wspomniany Zielony Zakątek, wypieliliśmy i opryskaliśmy chwasty, wykosiłyśmy trawę, posadziłyśmy bratki oraz ustawiłyśmy grill. Podczas tych prac mogłyśmy liczyć na pomoc innych osób, w tym strażaków z OSP w Blinowie. Frytki i kielbaski z grilla smakowały wszystkim, a zwłaszcza dzieciom, które odwiedziły naszą siedzibę.

30 kwietnia – Kiermasz produktów regionalnych

Tego dnia nasze Koło miało okazję zaprezentować swoje wyroby na festiwalu „Jawor - u źródeł kultury 2023”, który odbywał się w Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie. W przepięknej scenerii lubelskiego skansenu wysłuchaliśmy występów folklorystycznych grup, zespołów i solistów, w tym Blinowianeczek.

10 maja – Spotkanie „O kulturze jedzenia – książkowa wyprawa po zakamarkach kuchni”

To spotkanie, przeprowadzone w ramach XX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, skierowane było do młodych czytelników, a odbyło się oczywiście we współpracy z paniami: Ewą Białoń, dyrektorką Gminnej Biblioteki Publicznej w Szastarce oraz Teresą Baran, kierowniczką Gminnej Biblioteki Publicznej w Blinowie.

10 maja – Warsztaty kulinarne – „Zdrowie na talerzu”

Z pomocą przybyłych do nas osób, a zwłaszcza najmłodszych mieszkańców Blinowa, przygotowaliśmy bardzo zdrowe kanapki, oczywiście z sałatą, pomidorem, ogórkiem i rzodkiewką.

10 maja – Warsztaty kulinarne – „Pieczemy gofry!!!”

Jeśli chodzi o te warsztaty, czyli pieczenie gofrów, musimy podkreślić, że to na nie dzieciaki czekały najbardziej. A gofry wyszły niezwykle smaczne i ... kolorowe, a to dzięki wielu dodatkom, którymi były różnorodne owoce, sosy i dżemy.

18 czerwca – „Piknik w Lipkach”

„Piknik w Lipkach” został zorganizowany obok Drugiego Rodzinnego Rajdu Rowerowego im. Św. Jana Pawła II po Gminie Szastarka, którego metą była szkoła w Blinowie. Nasze Koło przygotowało smaczny poczęstunek, jak m.in. różnorodne serniki i szarlotki, frytki, wiejski chleb ze smalcem i ogórkiem. Jednak to wydawane przez nas i panie ze szkoły kielbaski przyciągnęły największe tłumy. Nie zabrakło również zdjęć z przybyłymi do nas gośćmi.

23 czerwca – Powitanie Wakacji

Z okazji zakończenia roku szkolnego (i naszego projektu), a na powitanie tak długo oczekiwanych wakacji przygotowaliśmy kiełbaski z grilla i watę cukrową, które cieszyły się dużym zainteresowaniem przybyłych gości. Odwiedzili nas: pani Ewa Białoń, Dyrektor GCK w Polichnie, pan Paweł Kudrel, Wicestarosta Kraśnicki, a także druhowie strażacy.

23 czerwca – Projekcja filmu animowanego „Luca”

Tego dnia dla dzieciaków (dorosłych też!) przygotowaliśmy film animowany pt. „Luca”, nie zapominając oczywiście o popcornie i frytkach.

Dziękujemy wszystkim, na których mogliśmy jak zwykle liczyć w każdej sytuacji, za udział w zorganizowanych przez nas wydarzeniach i otrzymane wsparcie podczas realizacji grantu. Największe wyrazy uznania kierujemy do pani Wioletty Wilkos, Prezes Zarządu Lokalnej Grupy Działania Ziemi Kraśnickiej. Gorące podziękowania kierujemy również do druhów strażaków, przedstawicieli lokalnych instytucji oraz władz samorządowych.

Opracowanie: Dorota Sowa

GMINNE CENTRUM KULTURY

DRUGI RODZINNY RAJD ROWEROWY IM. ŚW. JANA PAWŁA II PO GMINIE SZASTARKA

18 czerwca 2023 r. odbył się „Drugi Rodzinny Rajd Rowerowy im. św. Jana Pawła II po gminie Szastarka”. Była to jego druga edycja, w której udział wzięło ponad 560 cyklistów, mających do przejechania dystans ok. 21 km.

Początkowo kapryśna, deszczowa pogoda, tuż przed rozpoczęciem zapisów zrobiła nam miłą niespodziankę i zamieniła krople deszczu na promienne słońce, które towarzyszyły nam już do końca imprezy.

Wydarzenie rozpoczęliśmy od zapisów na Placu przy Publicznej Szkole Podstawowej w Hucie Józefów. Cykliści otrzymali pakiety startowe składające się z koszulki i mapy z trasą rajdu oraz karty uczestnictwa, która była przepustką do udziału w rowerowej loterii.

O godzinie 13 wszyscy rowerzyści przekroczyli bramę startową i ruszyli w drogę po malowniczych miejscowościach naszej gminy. Trasa Rajdu wiodła przez Hutę Józefów, Polichnę Pierwszą, Polichnę Drugą, Polichnę Trzecią, Polichnę Czwartą, Majdan-Obleszcze, Stare Moczydła, Blinów Pierwszy, Cieślanki oraz Blinów Drugi, gdzie przy Publicznej Szkole Podstawowej wyznaczono metę rajdu. Należy podkreślić, iż nad bezpieczeństwem przejazdu czuwali druhowie strażacy Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Szastarka oraz patroli policji, za co im serdecznie dziękujemy.

Na mecie wszyscy uczestnicy rajdu otrzymali pamiątkowe medale, a na najmłodszych cyklistów czekała dodatkowa niespodzianka w postaci rowerowych gadżetów.

Jedną z głównych atrakcji stanowiła rowerowa loteria. Rozlosowano 10 rowerów. 8

ufundowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Szastarce pozostałe 2 zostały przekazane przez Stowarzyszenie Wschód Lubelskich Serc. Dodatkowo Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Szastarka, zapewniły degustację regionalnych potraw oraz zaprezentowały swoje stoiska promocyjne. Na mecie Rajdu, w Blinowie, nasi goście mogli obejrzeć bogaty program artystyczny zaprezentowany przez uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Blinowie oraz dzieci i młodzież czynnie działające przy Gminnym Centrum Kultury w Polichnie.

Dziękujemy wszystkim darczyńcom, którzy swoim dobrym sercem, zaangażowaniem materialnym oraz rzeczowym sprawili, że nasz Rajd mógł zostać zorganizowany w takiej formie.

Organizatorami wydarzenia byli: Gmina Szastarka, Gminne Centrum Kultury w Polichnie, Stowarzyszenie Wschód Lubelskich Serc oraz Powiat Kraśnicki.

Wsparli nas: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Szastarce, Zbigniew Kozłowski ERKADO, Wojciech Wojtaszek EKOLAND, MOTO-GAMA, Grzegorz Leonowicz Usługi Transportowe, Zdzisław Wojtaszek Wod-Bud, Mariola i Tomasz Widerlik Mar-Jola Materiały Budowlane, Wojciech Piasecki Przewoźniki Sterowane, WAT Producent Blach Dachowych, Mieczysław Wilk PBI Infrastruktura, Łukasz Kuczek Wiedza Kompetencja Współpraca, Adam Kuś AKPOL, Robert Gogółka Owocmix, Dariusz Czelej DAREX Producent Koszul, Anna Koguc Bank Spółdzielczy Ziemi Kraśnickiej oddział Szastarka, Huszarna Kraśnik, Mróz Michał i Król Paweł EMPEL SYSTEM S.C. Dariusz Rubaj, Piotr Łacko INKOM, Maria i Michał Wołoszynek Pracownia Projektowa, Andrzej Pacek

Guittard, Grzegorz Łukasik GRZEŚ-TRANS, Strzelnica Sportowo-Mysliwska w Zarzeczcu Andrzej Łach, Piotr Wnuczek Nieruchomości i Ubezpieczenia, Konrad Zacharski FOL-EKO Producent Folii i Opakowań Andrzej Blacha Bank Spółdzielczy w Janowie Lubelskim, Mariusz Rokosz Firma Handlowo - Usługowo - Transportowa, Sławomir Pudło PROSIACZEK - Domowy Wyrób Wędlin, P. H. U. ARO - Elżbieta i Józef Nowak, Krzysztof Rogowski - Nauka Jazdy.

Partnerami wydarzenia byli: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego – Program „Warto być Polakiem”, Totalizator Sportowy LOTTO, Ochotnicze Straże Pożarne oraz KGW z terenu gminy Szastarka.

Patronatu Honorowego udzielili: Poseł do Parlamentu Europejskiego Beata Mazurek, Poseł na Sejm RP Kazimierz Choma, Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiński oraz starosta Kraśnicki Andrzej Rola.

Patronatem medialnym Rajd objęli: TVP3 Lublin, Radio Eska, Lublin 112, Gonicz Gazeta Powiatowa, kraśnik24.pl.

FESTIWAL KULTURY LUDOWEJ „JAWOR – U ŹRÓDEŁ KULTURY”

30 kwietnia 2023 r. przyniósł nam kolejny powód do radości. Zespół Śpiewaczy „Blinowianeczki” z Blinowa zajął II miejsce na Festiwalu Kultury Ludowej „Jawor – u źródeł kultury”.

W Skansenie Wsi Lubelskiej dziewczyny rywalizowały z zespołami z województwa lubelskiego. Konkurs obejmował zarówno występy muzyczne jak i wyroby rękodzielnicze.

Organizatorami konkursu było Radio Lublin oraz Muzeum Wsi Lubelskiej.

XXIX OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL TWÓRCZOŚCI DZIECIĘCEJ „DZIECKO W FOLKLORZE”

Nic tak nie cieszy jak kolejne zwycięstwa naszych artystów.

17 czerwca 2023 r. dziewczęta z Zespołu Śpiewaczego „Blinowianeczki” z Blinowa, reprezentowały Gminne Centrum Kultury w Polichnie na XXIX Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Dziecięcej „Dziecko w Folklorze”, który miał miejsce w Baranowie Sandomierskim. Nasze młode artystki zdobyły tam drugie, zaszczytne miejsce w swojej kategorii, przynosząc nam tym wielką dumę.

42. MAŁY KONKURS RECYTATORSKI

W dniu 18 maja 2023 r. w Gminnym Centrum Kultury w Polichnie odbyły się Eliminacje gminne do 42. Małego Konkursu Recytatorskiego. Spośród 24 uczestników Komisja Jury w składzie: Ewa Żaba – przewodnicząca komisji, Joanna Żaba i Ewa Białoń, nominowały do następnego etapu konkursu na poziomie powiatowym następujące osoby:

Kategoria I – III

- ▶ Oliwia Ptaszek
- ▶ Zuzanna Sobótka

Kategoria IV – VI

- ▶ Alicja Kawęcka
- ▶ Kinga Zaremska

Kategoria VII – VIII

- ▶ Bartosz Łukasik
- ▶ Bartosz Szabat

Eliminacje powiatowe miały miejsce dnia 6 czerwca 2023 roku i odbyły się w Gminnym Ośrodku Kultury w Dzierzkowicach. Podczas konkursu rywalizowało 37 uczniów z 7 gmin powiatu kraśnickiego. Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowała się jedynie trójka recytatorów. Bartosz Szabat uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Szastarce, który został przygotowany przez Panią Dorotę Sowę, zdobył wyróżnienie.

Serdecznie gratulujemy wszystkim zwycięzcom konkursu, zarówno z eliminacji gminnych jak i powiatowych i życzymy im dalszych sukcesów!

57. OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL KAPEL I ŚPIEWAKÓW LUDOWYCH W KAZIMIERZU DOLNYM

Śpiewający artyści z terenu gminy Szastarka kochają folklor a folklor kocha naszych artystów. Tym zdaniem można chyba najlepiej podsumować poczynania Zespołów i Solistów reprezentujących nas na wszystkich etapach 57. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym.

Już na poziomie powiatowym, do następnego etapu zakwalifikowali się wszyscy reprezentanci naszej Gminy, czyli: Zespół Śpiewaczy „Blinowianeczki” z Blinowa wraz ze swoją Mistrzynią panią Janiną Markut, Męski Zespół Śpiewaczy „Majdaniacy” z Majdanu-Obleszcze, Solistka Katarzyna Tomiło z Blinowa oraz Solista Mirosław Kolasa z Szastarki.

Eliminacje wojewódzkie przyniosły kolejną radość i dalsze zwycięstwa. „Majdaniacy” wraz z panem Mirosławem Kolasą zostali nominowani do etapu ogólnopolskiego, zaś pani Katarzyna Tomiło wyśpiewała sobie udział w „Sabałowym Bajaniu” w Bukownie Tatrzańskiej.

Czy będzie dla kogoś zaskoczeniem fakt, że z Kazimierza powróciliśmy z nagrodami? Wątpię! Solista Mirosław Kolasa oraz Męski Zespół Śpiewaczy „Majdaniacy” z Majdanu-Obleszcze, zdobyli pierwsze miejsca w swoich kategoriach, jak najbardziej zasłużenie. Gratulujemy!

V SPOTKANIE Z PIEŚNIĄ MARYJNĄ

Tradycja gromadzenia się na wspólną majową modlitwę ku czci Matki Bożej jest ciągle żywa wśród mieszkańców regionu. Dlatego też, chcąc kultywować ten piękny zwyczaj, 14 maja 2023 roku, w gminie Szastarka odbyło się „V Spotkanie z Pieśnią Maryjną”. Tym razem zorganizowano je w Majdanie-Obleszcze. Na placu przy Kaplicy pw. Matki Bożej Częstochowskiej, przez ponad dwie godziny, rozbrzmiewały na żywo piękne pieśni ślawiące Maryję. Spotkanie przyciągnęło rzeszę widzów, którzy nie ukrywali zachwytów nad talentem występujących artystów.

Swoim śpiewem wydarzenie uświetnili:

- ▶ Koło Gospodyń wiejskich z Rzeczycy Księżej
- ▶ Zespół Wokalny „Błękit” z Zakrzówka
- ▶ Kapela „Czerwona Róża” z Szastarki
- ▶ Męski Zespół „Majdaniacy” z Majdanu-Obleszcze
- ▶ Kapela Ludowa z Gościeradowa
- ▶ Zespół Wokalny „Jubilat” z Kraśnika
- ▶ Zespół „Facelia” z Wierzchowisk
- ▶ Kapela „Kalina-Folk” z Polichny

Na koniec zaśpiewała Ewa Białoń przy akompaniamencie Przemysława Wójcika.

Wszyscy artyści otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz kosze pełne słodkości.

Po części artystycznej, uczestnicy Majówki udali się do remizy OSP w Majdanie-Obleszcze na pyszny poczęstunek, który przygotowały Panie Kucharki z Zespołu Szkół w Szastarce.

Organizatorami wydarzenia byli: Wójt Gminy Szastarka Artur Jaskowski, Gminne Centrum Kultury w Polichnie oraz Starostwo Powiatowe w Kraśniku.

WSPARCIE FINANSOWE LUBELSKIEGO WĘGLA BOGDANKA S.A. DLA PARAFII W POLICHNIE

Ołtarz przed renowacją

we warstwy farby olejnej, zaimpregnowano i odgrzybiono deski ołtarzowe, powtórnie pomalowano specjalistycznymi farbami wybrane elementy przedniej deski ołtarzowej oraz po raz pierwszy w historii parafii w Polichnie, dokonano pożłocenia dekoracji snycerskich ołtarza.

Ekspozowany w odnowionym ołtarzu obraz „Matka Boska Loretańska”, olej na płótnie nabitym na deskę, pochodzi z drugiej połowy XVII wieku, posiada wymiary 110 x 75 cm oraz bogatą wymowę ikonograficzną, teologiczną oraz historyczną, albowiem do 1944 roku znajdował się on w bocznym ołtarzu Kościoła św. Trójcy w Lubomlu, skąd został zabrany 16.07.1944 roku przez ks. Stanisława Jastrzębskiego, uchodzącego z Lubomla przed ukraińską rzeźą. Od 1948 roku obraz ten znajduje się w kościele parafialnym w Polichnie, a dostępne przekazy historyczne mówią, iż modlił się przed nim min. Tadeusz Kościuszko. W 1994 roku dokonano jego gruntownej renowacji w Pracowni Muzeum Archidiecezjalnego w Lublinie, kiedy to odkryto, iż był on wcześniej przemalowywany, a pod wierzchnią warstwą farby znajduje się ta pierwotna z XVII wieku, jednakże aż do 2023 roku nie wykonano renowacji ołtarza, w którym ten obraz jest ekspozowany.

Z kolei sam ołtarz powstał na początku lat 50-tych XX wieku w stylu modernistycznym, jest obiektem architektonicznym przyściennym, jednokondygnacyjnym i jednoosiowym. Wykonany jest z drewna sosnowego i lipowego techniką stolarską. Cechuje się rzadko spotykaną w powiecie kraśnickim nastawą ołtarzową, która ujęta jest kolumnami o profilowanych bazach, kaneluowanych

Miło nam poinformować o zaangażowaniu Lubelskiego Węgla BOGDANKA S.A. w ochronę dziedzictwa kulturalno-religijnego na terenie naszej gminy, a dokładnie w Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Jana Vianney w Polichnie.

Na mocy umowy zawartej z Lubelskim Węglem BOGDANKA S.A., polichnińska parafia otrzymała od węglowej spółki darowiznę finansową w wysokości 15 000,00 zł na wsparcie procesu renowacji bocznego ołtarza z obrazem „Matki Boskiej Loretańskiej” w kościele parafialnym w Polichnie.

Darowizna otrzymana od Lubelskiego Węgla BOGDANKA S.A. w połączeniu ze środkami własnymi parafii pozwoliła na wykonanie kompleksowego remontu ołtarza bocznego, w ramach którego usunięto z niego w całości dotychczasowe

trzonach i palmowych głowicach, które dźwigają schematyczne gierowane belkowanie dekorowane okrągłymi plakietami i po bokach tryglifami. Obraz „Matki Boskiej Loretańskiej” ekspozowany jest w prostokątnej płycinie, pośrodku retabulum, powyżej filungowej ścianki i jest przysłaniany obrazem przedstawiającym postać św. Izydora Oracza, co również jest rzadko spotykanym rozwiązaniem w powiecie kraśnickim, a co bardzo dokładnie obrazuje zdjęcie przedstawiające stan ołtarza przed jego renowacją.

Proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Jana Vianney w Polichnie – ks.kan. Henryk Jargiło serdecznie dziękuje zarządowi Lubelskiego Węgla BOGDANKA S.A. za wsparcie finansowe renowacji ołtarza oraz zaprasza wszystkich wiernych z naszej gminy na wspólną modlitwę przed słynącym łaskami obrazem Matki Boskiej Loretańskiej, w każdą pierwszą sobotę miesiąca na nabożeństwie dziękczynno-błagalnym.

Ołtarz po renowacji

ŚLADAMI MARSZAŁKA

SZASTARKA – WIERZCHOWISKA – GODZISZÓW

1923-2023

100 lat temu 1 sierpnia na stacji Szastarka z pociągu wysiadł Marszałek Józef Piłsudski. Towarzyszyli mu: gen. Kazimierz Sosnkowski, ppor. Kazimierz Stamirowski oraz dwóch innych oficerów.

Marszałek jechał do Godziszowa do swojego przyjaciela płk. Władysława Beliny Prażmowskiego, ponieważ obiecał jeszcze w czasie walk na froncie I wojny światowej, że będzie ojcem chrzestnym urodzonego w 1917 roku syna Janusza Józefa Prażmowskiego.

Na stacji na Józefa Piłsudskiego czekał stangret Andrzej Czajczyk powożący czterokonnym zaprzęgiem, wysłanym tam przez właściciela dóbr w Wierzchowiskach Gustawa Świdę. Stało się tak, ponieważ w okolicy tylko Świda posiadał odpowiednią karetkę i zaprzęg, dla tak znakomitego gościa i jego licznej świty.

Po drodze Marszałek zatrzymał się w Wierzchowiskach witany przez Gustawa Świdę z małżonką Zofią i mieszkańcami Wierzchowisk chlebem i solą, co upamiętnia obelisk.

Chrzest odbył się w salonie godziszowskiego dworu, ksiądz przybył z parafialnego wówczas kościoła w Janowie. Chrzczony był Janusz Józef urodzony 10 września 1917 roku oraz córka Alina urodzona w roku 1923.

Chrześnik Piłsudskiego - Janusz Józef otrzymał od swojego chrzestnego dzieła Mickiewicza z dedykacją: „Kochanemu Januszowi Józefowi Prażmowskiemu, aby choć parę razy w życiu wspomniał o swoim ojcu chrzestnym, co z ojcem jego na boje chadzał i Polskę dla dzieci budował”.

Naczelnika Państwa, Zwierzchnik sił zbrojnych podczas wojny polsko-bolszewickiej. Przed rozpoczęciem ofensywy na Kijów mianowany Marszałkiem Polski. 16 sierpnia 1920 roku wyprowadził decydujący manewr oskrzydłający znad Wieprza, który przesądził o zwycięstwie wojska polskiego w bitwie warszawskiej, tym samym o uratowaniu Polski i Europy. Marszałek Józef Piłsudski zmarł 12 maja 1935.

Władysław Zygmunt Belina-Prażmowski urodził się 3 maja 1888 w Ruszkowcu, zmarł 13 października 1938 w Wenecji.

Ułan, rotmistrz, potem pułkownik „Belina”, czyli Władysław Zygmunt Prażmowski, strzelec i legionista, z czasem także polityk i działacz społeczny. Jego żołnierze z dumą nazywali siebie „beliniakami”.

Andrzej Strug w swej legionowej opowieści „Odznaka za wierną służbę” wspominał Belinę:

Klinie i krzyczę od rana do nocy, nikomu nie da dobrego słowa. Nie zaspokoi nigdy najślusniejszej prośby, gdy człowiek staje do raportu... Zawsze wymaga od żołnierza ponad siły... Co dzień go przeklinamy i najmiłsza u nas rozmowa to wymyślać na Belinę. A przy tym jednak wszyscy są do niego niezmiernie przywiązani i ja też. To bardzo dziwne, ale przecież tak jest. Pamięta mu się stare czasy, kiedy był z nami za pan brat, pamięta się wariackie podjazdy z Kielc. Ale głównie to animusz i fantazję kawalerską.

Ale Belina to nie tylko bohater, symbol, ikona... To człowiek, którego losy, tak w życiu prywatnym, jak i w służbie wojskowej i publicznej, nie zawsze składały się z samych zwycięstw. To również kłopoty ze zdrowiem i rodzinne dramaty. O tym też trzeba pamiętać, bo to nieodłączna część jego biografii.

Gmina Szastarka

Janusz Józef Prażmowski - chrześniak Józefa Piłsudskiego, urodził się 10 września 1917 w miejscowości Rożki w powiecie sandomierskim.

W czasie II wojny światowej nawigator 300 Dywizjonu Bombowego Ziemi Mazowieckiej (RAF Bomber Command). W Wielkiej Brytanii po przeszkoleniu przydzielony do stacjonującego w Hemswell 300 Dywizjonu Bombowego Ziemi Mazowieckiej 23.04.1943 r. wykonywał na samolocie Vickers Wellington nr HE 291 lot bojowy w celu minowania rejonu akwenu wodnego na podejściu do portu St. Nazaire we Francji. Z lotu tego załoga nie wróciła i została uznana za zaginioną. Po zakończeniu wojny ustalono, że samolot został zestrzelony do morza przez samolot myśliwski. W zestrzelonym samolocie zginęła cała załoga. Został pochowany na Cmentarzu La Baule-Escoublac, grób nr 15-11-G. (Francja).

Szkic pomnika Józefa Piłsudskiego odsłoniętego w 100 rocznicę pobytu Marszałka w Godziszowie

Zdjęcia ze zbiorów Janowskiej Kolebki

Tablica pomnika w Wierzchowiskach upamiętniająca wydarzenia sprzed 100 lat. Napis pierwotnie był wykuty w obelisku, w czasach PRL-u zniszczony, odrestaurowany w 1992 roku.

ŚLADAMI MARSZAŁKA

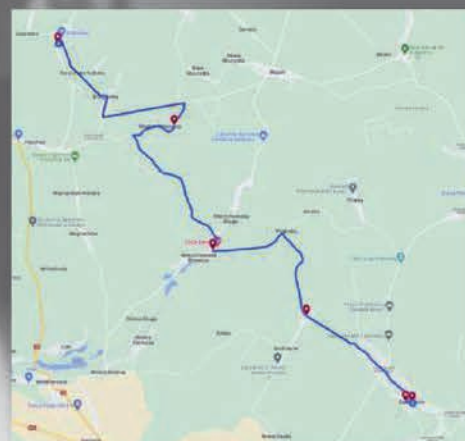
100-lecie wizyty Józefa Piłsudskiego w Godziszowie

trasa przejazdu 24 km: **SZASTARKA –
WIERZCHOWISKA –
GODZISZÓW**
30 lipca 2023

PLAN

1. Przyjazd Marszałka do Szastarki (godz. 12.00).
2. Przejazd do Majdanu Obleszcze.
3. Przejazd do Wierzchowisk (ok. godz. 13.30).
4. Przejazd do Godziszowa.
5. Msza Święta w kościele pw. Św. Teresy
od Dzieciątka Jezus w Godziszowie (godz. 16.00).
6. Odświeżenie i poświęcenie pomnika Józefa
Piłsudskiego w Godziszowie.
7. Apel poległych.
8. Salwa honorowa.
9. Poczęstunek.

Wydarzenie ma charakter rekonstrukcji,
w której może uczestniczyć każdy
jadąc rowerem, motocyklem lub autem
za karetą wiozącą Marszałka i jego świtę.

ORGANIZATORZY:

Gmina Szastarka

Gmina Modliborzycze

Gmina Godziszów

SPONSORZY:

Fundacja

WAŻNA INFORMACJA DLA POSIADACZY ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szastarce informuje, że 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Jednocześnie Sejm uchylił przepis, który wydłużał z automatu ważność orzeczeń o niepełnosprawności w czasie epidemii. Nie oznacza to jednak, że osoby posiadające przedłużone orzeczenia stracą swoje świadczenia. W nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw zostały określone nowe terminy ważności orzeczeń wydanych przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Przyjęte zmiany, mówią, że orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, których okres ważności upłynąłby:

- ▶ do 31 grudnia 2020 r. - zachowują ważność do 31 grudnia 2023 r.,
- ▶ w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. - zachowują ważność do 31 marca 2024 r.,
- ▶ w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie niniejszego przepisu (5 sierpnia 2023 r.) - zachowują ważność do 30 września 2024 r.

Wszystkie orzeczenia będą jednak ważne nie dłużej niż do dnia wydania nowego ostatecznego orzeczenia o niepełnosprawności lub jej stopniu.

W związku z powyższym świadczenia z pomocy społecznej oraz świadczenia rodzinne uzależnione od niepełnosprawności zostaną przedłużone na identyczny okres, co ważność orzeczenia i nie dłużej niż do miesiąca wydania nowego orzeczenia.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Szastarce informuje, że nie ma konieczności wnioskowania o przedłużenie świadczenia – odpowiednie decyzje zostaną wydane z urzędu.

NOWY OKRES ZASIŁKOWY 2023/2024

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szastarce informuje, że od 1 lipca istnieje możliwość elektronicznego złożenia wniosków o zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego oraz specjalny zasiłek opiekuńczy a także świadczenie z funduszu alimentacyjnego na okres zasiłkowy 2023/2024. Wnioski elektroniczne można złożyć za pośrednictwem portalu informacyjno-usługowego empatia.mpips.gov.pl.

Od 1 sierpnia będzie można składać wnioski papierowe w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Szastarce, jak też za pośrednictwem operatora pocztowego.

Kryterium dochodowe jakie należy spełnić aby uzyskać prawo do świadczeń:

- ▶ 1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę w rodzinie dla rodzin, których Członkiem jest dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością;
- ▶ 2. specjalnego zasiłku opiekuńczego - 764,00 zł na osobę w rodzinie;
- ▶ 3. świadczenia z funduszu alimentacyjnego - 1209,00 zł netto na osobę w rodzinie.

Kryterium dochodowe ustalane jest na podstawie dochodów uzyskiwanych przez wszystkich członków rodziny z roku 2022 z uwzględnieniem dochodu uzyskanego i utraconego od roku 2022 do chwili złożenia wniosku. W przypadku posiadania gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Dochód za rok 2022 zostanie ogłoszony w dniu 21 września 2023 r.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami:

- ▶ - do dnia 31 sierpnia 2023 r. wypłata nastąpi do dnia 30 listopada 2023 r.
- ▶ - od dnia 1 września 2023 r. do dnia 31 października 2023 r. wypłata nastąpi do dnia 31 grudnia 2023 r.
- ▶ - od dnia 1 listopada 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. wypłata nastąpi do dnia 29 lutego 2024 r.

Jeśli osoba złoży kompletny i prawidłowo wypełniony wniosek o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kolejny okres zasiłkowy:

- ▶ - do 31 sierpnia 2023 r. wypłata nastąpi do 31 października 2023 r.
- ▶ - od 1 września 2023 r. do 30 września 2023 r. wypłata nastąpi do 30 listopada 2023 r.
- ▶ - od 1 października 2023 r. do 31 października 2023 r. wypłata nastąpi do dnia 31 grudnia tego roku.

PRZYPOMINAMY!

Od 1 lipca 2023 r. ZUS rozpoczął przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start w związku z rozpoczęciem roku szkolnego 2023/2024.

Wnioski o świadczenie „Dobry Start” można składać do ZUS tylko drogą elektroniczną, a wypłata przyznanego świadczenia będzie odbywać się wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazane konto bankowe.

Rządowy program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia.

Na dziecko niepełnosprawne, uczące się w szkole, świadczenie przysługuje do ukończenia przez nie 24. roku życia.

BIBLIOTEKA Z NAJNOWOCZĘŚNIEJSZYM SYSTEMEM BIBLIOTECZNYM

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego w ramach
realizacji Narodowego Programu Rozwoju
Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025

BIBLIOTEKA
NARODOWA

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Szastarce oraz jej filiach został wdrożony najnowocześniejszy system biblioteczny Alma wraz z wyszukiwarką Primo. Narzędzia te wykorzystują najlepsze biblioteki na świecie jak Uniwersytetu Harvarda lub Oksfordzki. Dzięki temu czytelnicy otrzymali szybki dostęp do informacji o zbiorach biblioteki i dostęp do połączonych katalogów Biblioteki Narodowej – bazy zawierające ponad 25 mln jednostek zbiorów i codziennie powiększanej o kolejne nowości wydawnicze. Przełoży się to na zwiększenie jakości obsługi czytelników, obniżenie kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury informatycznej oraz optymalizację czasu pracy bibliotekarzy.

Nowy katalog online jest dostępny na stronie <http://www.szastarka.nasza biblioteka.com/> również za pośrednictwem urządzeń mobilnych. Wyszukiwarka Primo posiada wiele przydatnych funkcjonalności, spośród których warto zwrócić uwagę na:

- ▶ szybkie i intuicyjne wyszukiwanie wszystkich typów publikacji,
- ▶ wygodne sprawdzanie dostępności zbiorów w Gminnej Bibliotece Publicznej w Szastarce, w powiecie i wreszcie
- ▶ w bibliotekach zlokalizowanych na terenie całej Polski,
- ▶ zawężanie wyników wyszukiwania poprzez wygodne filtry,
- ▶ zamawianie publikacji do wybranej biblioteki bądź jej filii,
- ▶ możliwość otrzymywania powiadomień e-mailowych z informacją o oczekiwaniu wcześniej zamówionej książki na odbiór w bibliotece,
- ▶ możliwość otrzymywania powiadomień o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych publikacji,
- ▶ sprawdzanie statusu swoich zamówień,
- ▶ ustawienie powiadomień o nowych publikacjach z określonego obszaru tematycznego dostępnych w bibliotece,
- ▶ samodzielne prolongowanie wypożyczonych publikacji,
- ▶ zapisywanie historii wypożyczeń,
- ▶ tworzenie spersonalizowanych bibliografii,
- ▶ tworzenie zestawień takich jak listy książek przeczytanych lub do przeczytania czy też tagowanie publikacji wedle indywidualnych potrzeb.

W Polsce system Alma używają już z powodzeniem: Biblioteka Narodowa, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Wojewódzkie Biblioteki Publiczne w Lublinie i w Kielcach. Dzięki wdrożeniu nowego systemu czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Szastarce mogą korzystać ze zbiorów tak samo jak użytkownicy najlepszych polskich bibliotek i zagranicznych bibliotek publicznych, naukowych, narodowych, specjalistycznych.

Trwa podłączanie do systemu kolejnych dużych bibliotek jak wojewódzkie biblioteki publiczne województw mazowieckiego i łódzkiego, biblioteki miejskie w Łodzi i Gdyni, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Biblioteka Uniwersytecka w Opolu oraz dużej grupy mniejszych bibliotek publicznych z województw: lubelskiego, łódzkiego i świętokrzyskiego. Wszystkie biblioteki podejmą pracę w jednym środowisku katalogowym, dzięki czemu ich czytelnicy otrzymają jak najszerszy dostęp do szybkiej i ujednoliconej informacji o zbiorach bibliotecznych zlokalizowanych na terenie całej Polski.

Wszystkie koszty wdrożenia i utrzymania systemu pokrywa Biblioteka Narodowa

– operator Priorytetu 1. Kierunku Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”. Wdrożenie systemu Alma i katalogu online w Gminnej Bibliotece Publicznej w Szastarce zostało zrealizowane przez Bibliotekę Narodową.

Zachęcamy do odkrywania bogactwa piśmiennictwa polskiego dostępnego w wyszukiwarce Primo w połączonych katalogach Biblioteki Narodowej, w których znajdują się również zbiory Gminnej Biblioteki Publicznej w Szastarce.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego w ramach
realizacji Narodowego Programu Rozwoju
Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025

BIBLIOTEKA
NARODOWA

POWIATOWY BIBLIOTEKARZ

12 maja odbyły się obchody Powiatowego Dnia Bibliotekarza w Wilkołazie.

Przy tej okazji nastąpiło oficjalne otwarcie Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Wilkołazie. Nasi bibliotekarze wraz z Panem Wójtem Arturem Jaskowskim mieli ogromną przyjemność uczestniczyć w tym ważnym wydarzeniu.

Wspaniały budynek i miejsce, które łączy tradycję z nowoczesnością.

TYDZIEŃ BIBLIOTEK 8-11 MAJA

W tym roku nasz Tydzień Bibliotek spędziliśmy w gronie przedszkolaków. Najpierw nasi młodzi czytelnicy gościli w naszych bibliotekach, a następnie bibliotekarze udali się do przedszkoli, aby zaprezentować dzieciom bajki w formie teatryku kamishibai. Był to rewelacyjnie spędzony czas. Dzieci były bardzo zainteresowane pracą bibliotekarzy, a bajki słuchały z ogromnym przejęciem.

SZKOŁY

POWITANIE WIOSNY

Dnia 21 marca tradycyjnym zwyczajem związanym z pierwszym dniem wiosny dzieci ze wszystkich szkół wybrały się na wiosenny pochód, poszukując prawdziwych śladów wiosny. Przedszkolaki oraz starsi koledzy z klas I-III z Zespołu Szkół w Szastarce zawitali barwnym korowodem do Urzędu Gminy w Szastarce, gdzie Wójt Gminy Szastarka pan Artur Jaskowski wraz z pracownikami przywitał wszystkich gości słodyczami.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Polichnie

Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Faustyny Kowalskiej w Wojciechowie

Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie

FESTYNY W SZKOŁACH

Jak co roku dzieci pamiętają o swoich rodzicach i dlatego obchodzone są uroczystości z okazji Dnia Mamy i Taty. Podczas nich dzieci składają swoim Rodzicom gorące życzenia płynące prosto z ich serc.

Dzień Mamy i Taty

Zespół Szkół w Hucie Józefów

Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie

Jest również święto, na które dzieci czekają z niecierpliwością przez cały rok... To Dzień Dziecka. Ten niezwykle dzień jest prawdziwym świętem dla dzieci, pełnym pozytywnych emocji oraz różnorodnych atrakcji.

Szkoły nie zapominają też o obchodach innych świąt, włączając je do swoich festynów.

W Zespole Szkół w Szastarce zorganizowano Festyn Dziecięcy – łączący obchody Dnia Dziecka, Dnia Matki, Dnia Ojca oraz Dnia Patrona.

Zespół Szkół w Szastarce

W Publicznej Szkole Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie świętowano Dzień Rodziny – łączący ważne święta: Dzień Mamy, Dzień Dziecka i Dzień Taty.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Polichnie

Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Faustyny Kowalskiej w Wojciechowie

Zespół Szkół w Hucie Józefów

Uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej Blinowie Dzień Dziecka mieli przepełniony wieloma atrakcjami, które zorganizował pan Andrzej Łach, właściciel Strzelnicy Sportowo-Myśliwskiej w Zarajcu, gdzie właśnie tam dzieci spędziły ten dzień bardzo aktywnie.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie

PASOWANIE NA PRZEDSZKOLAKA

20 czerwca dzieciaki z Punktu Przedszkolnego zostały pasowane na przedszkolaków. Maluszki przedstawiły przed rodzicami, co już wiedzą i potrafią po roku pobytu w naszym przedszkolu. Pasowania dokonał dyrektor szkoły pan Piotr Krzysztoń. Dzieciaki otrzymały prezenty ufundowane przez sponsorów. Gościem specjalnym była pani Monika Łukasik, Dyrektor GZOPO w Szastarce, która złożyła życzenia i wręczyła prezenty. Spotkanie zakończyło się słodkim poczęstunkiem.

Zespół Szkół w Szastarce

ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO 2022/2023

Dnia 23 czerwca zakończono rok szkolny 2022/2023. Każda ze szkół uroczystości zakończenia roku szkolnego rozpoczęła mszą świętą, dziękując Bogu za opiekę. Następnie na zorganizowanych przez uczniów i wychowawców akademiach wyróżnieni zostali uczniowie, którzy osiągnęli bardzo dobre wyniki w nauce. Koniec roku szkolnego to też czas pożegnania dla uczniów klas VIII, którzy otwierają w swoim życiu nowy etap.

We wszystkich uroczystościach brał udział również pan Artur Jaskowski – Wójt Gminy, który wraz z dyrektorami szkół podziękował za efektywny rok pracy i nauki oraz życzył ciekawych, ale i przede wszystkim bezpiecznych wakacji.

W Zespole Szkół w Szastarce pożegnano również dwie nauczycielki: panią Urszulę Ciasnochę oraz panią Julię Łazariewą.

Były piękne słowa, bukiety kwiatów, uściski, łzy w oczach...

Zespół Szkół w Szastarce

Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Polichnie

I miejsce. Natomiast Zespół Szkół w Szastarce, gdzie koordynatorem była Pani Wioleta Wójcik, zajął III miejsce w powiecie i otrzymał talon na kwotę 1000 zł. Nagrody wręczał starosta kraśnicki pan Andrzej Rolla oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pani Joanna Sarzyńska. GATULACJE dla uczestników.

Zespół Szkół w Szastarce

Zespół Szkół w Szastarce

VI EDYCJA PROJEKTU „TRADYCYJNY SAD”

Po raz drugi Zespół Szkół w Szastarce przystąpił do Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Tradycyjny Sad”, organizowanego przez Fundację BOŚ z myślą o zachowaniu różnorodności biologicznej Polski i zdrowia społeczeństwa. W poprzedniej edycji zajęliśmy III miejsce w kraju!

Działania, jakie prowadziliśmy w ramach projektu, pozwoliły upowszechnić wiedzę nt. tradycyjnych odmian oraz ekologicznego sposobu ich pielęgnacji. Zadaniem projektu było też zwiększenie zasobów genetycznych drzew owocowych starych odmian.

Zespół Szkół w Szastarce

Uczniowie klasy piątej ze Szkoły Podstawowej w Blinowie zajęli III miejsce w pierwszym etapie Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Tradycyjny Sad”. Uczniowie podjęli wiele działań, które zostały wysoko ocenione przez komisję konkursową oraz zaowocowały grantem na zakup drzewek do założenia szkolnego minisadu.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie

Zespół Szkół w Hucie Józefów

Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Faustyny Kowalskiej

PROGRAMY I PROJEKTY EDUKACYJNE, EKOLOGICZNE I SPOŁECZNE

Alert ekologiczno-zdrowotny

W tym roku do XII edycji Alertu Ekologiczno – Zdrowotnego przystąpiły: Zespół Szkół w Szastarce i Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie.

Zaangażowanie koordynatorów projektu, a w szczególności dzieci zaskutkowało wysokimi miejscami w powiecie. Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie, w której rolę koordynatora pełniła Pani Henryka Wielgus, zajęła

Eko-Owocowi nie ustają w działaniach, ponieważ teraz przed nimi drugi etap projektu, w którym czekają kolejne zadania do wykonania. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie

KONKURSY

Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej

Dnia 9 marca w Publicznej Szkole Podstawowej w Blinowie odbyły się eliminacje gminne do **OGÓLNOPOLSKIEGO TURNIEJU WIEDZY POŻARNICZEJ** pod hasłem „MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM”.

Do turnieju przystąpiło 24 uczestników podzielonych na dwie grupy wiekowe:

- ▶ grupa I – uczniowie szkół podstawowych z klas I-IV,
- ▶ grupa II – uczniowie szkół podstawowych z klas V-VIII.

Miejsca na podium otrzymali:

w kategorii grupa I

- ▶ I miejsce Paulina Stachulska – uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Józefów,
- ▶ II miejsce Lena Jackowska - uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Józefów,
- ▶ III miejsce Piotr Groszek – uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Szastarce;

W kategorii grupa II

- ▶ I miejsce Bartosz Szabat – uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Szastarce,
- ▶ II miejsce Kinga Zaremska – uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie,
- ▶ III miejsce Jakub Osmoła - uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Szastarce.

Osoby z pierwszych miejsc awansowały do eliminacji powiatowych, które odbyły się 23 marca w Kraśniku. Tam również ci uczniowie zajęli I miejsca w swoich kategoriach wiekowych. Ostatecznie w eliminacjach wojewódzkich w swoich kategoriach Bartosz Szabat zajął 6 miejsce, a Paulina Stachulska 10 miejsce. Cieszymy się z sukcesów osiągniętych przez uczniów! GRATULUJEMY!

XVI Gminny konkurs ortograficzny o tytuł „MISTRZA ORTOGRAFII KLAS II-III W ROKU SZKOLNYM 2022/2023”

W dniu 29 marca 2023 r. w Zespole Szkół w Hucie Józefów odbył się XVI Gminny Konkurs Ortograficzny o tytuł „Mistrza Ortografii” dla uczniów klas II i III szkoły podstawowej.

Miejsca na podium otrzymali:

kategoria KLASA II

- ▶ I miejsce Wioletta Mularczyk – uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej w Blinowie,
- ▶ II miejsce Błażej Flis – uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie,
- ▶ III miejsce – Antonii Pawelec – uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Szastarce;

kategoria KLASA III

- ▶ I miejsce Zuzanna Sobótka – uczennica Szkoły Podstawowej w Hucie Józefów,
- ▶ II miejsce Hania Kamińska – uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie,
- ▶ III miejsce – Klara Dziurawiec - uczennica Szkoły Podstawowej w Hucie Józefów.

Gminny Turniej Bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W dniu 18 kwietnia 2023 r. w Publicznej Szkole Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie odbyły się eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego. Celem Turnieju jest podnoszenie kultury społeczeństwa i działanie na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkolnej. Konkurs składał się z dwóch etapów: części teoretycznej i praktycznej.

Z testu pisemnego najlepszym zawodnikiem turnieju została Ewa Ślusarczyk – uczennica klasy V Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie. Z jazdy praktycznej po torze przeszkód najmniej błędów popełnił, a tym samym najlepszy wynik uzyskał Bartosz Ciasnocha – uczeń klasy V Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie. Awans do kolejnego etapu turnieju

otrzymali uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie w składzie:

grupa młodsza: Ewa Ślusarczyk, Maja Zwolak, Bartosz Ciasnocha, Wiktor Nawrocki;

grupa starsza: Bartosz Butryn, Kamil Sala i Paweł Krzysztoń.

Nagrody i dyplomy wszystkim uczestnikom turnieju wręczył Wójt Gminy pan Artur Jaskowski.

Gminny Dziecięcy Konkurs Piosenki Żołniersko-Patriotycznej

Dnia 9 maja w Publicznej Szkole Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Polichnie odbył się coroczny Gminny Dziecięcy Konkurs Piosenki Żołniersko-Patriotycznej. Wzięli w nim udział uczniowie ze szkół i przedszkoli naszej gminy. Młodzi artyści zaprezentowali piękne utwory nawiązujące do historycznych wydarzeń w naszej Ojczyźnie oraz ukazujące dumę z bycia Polakiem.

W kategorii 3-4 latków, 5 latków i 6 – latków jury przyznało wszystkim wykonawcom pierwsze miejsce.

Kategoria klasa 1

- ▶ I miejsce – Natalia Kozik - Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Faustyny Kowalskiej w Wojciechowie,
- ▶ II miejsce – Maria Kozak - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Szastarce,
- ▶ III miejsce – Aleksandra Mróz, Zosia Zięba, Ania Pastucha - Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Polichnie.

Kategoria klasa 2

- ▶ I miejsce – Anna Tylus - Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Józefów,
- ▶ II miejsce – Witold Groszek, Antoni Pawelec, Amelia Łach - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Szastarce,
- ▶ III miejsce – Oliwia Ptaszek - Publiczna Szkoła Podstawowa w Blinowie.

Kategoria klasa 3

- ▶ I miejsce – Konrad Bielak, Filip Beksiak, Oliwia Machulak – Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Szastarce,
- ▶ II miejsce – Nikola Tyimińska, Dawid Majewski, Hanna Kamińska - Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Polichnie,
- ▶ III miejsce – Klara Dziurawiec - Publiczna Szkoła Podstawowa w Hucie Józefów.

WYCIECZKI

Poniżej przedstawiamy fotorelację z wycieczek szkolnych.

To właśnie dzięki wycieczkom szkolnym uczniowie mają możliwość bezpośredniego poznania własnego środowiska, regionu, jego właściwości geograficznych, etnicznych, historycznych, kulturowych.

Każdy wyjazd na wycieczkę szkolną pozwala zintegrować się z kolegami i koleżankami z klasy. Wycieczki to wspólnie zwiedzanie, odkrywanie nowych miejsc, poznawanie tradycji, zwyczajów, kultury, aktywnie spędzony czas, ale też doskonała lekcja samodzielności.

PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA W BLINOWIE

Wycieczka do Lublina

Wjazd do gospodarstwa agroturystycznego „DOBOSZÓWKA”

Wjazd do teatru im. H. Ch. Andersena w Lublinie

Wycieczka do Janowa Lubelskiego

„ROZTOCZA CZAR” - wycieczka do Zwierzyńca

ZESPÓŁ SZKÓŁ W HUCIE JÓZEFÓW

Wycieczka do KPPSP w Kraśniku

Poznaj Polskę – wycieczka klas I - III

Poznaj Polskę - wycieczka do Wrocławia

PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW JANA PAWŁA II W POLICHNIE

Wycieczka do nadleśnictwa Janów Lubelski

ZESPÓŁ SZKÓŁ W SZASTARCE

Wycieczka do nadleśnictwa Janów Lubelski

Wycieczka na lodowisko i do kina

Wyjazd na musical „POWRÓT DO PRZESZŁOŚCI”

**PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM.
ŚW. FAUSTYNY KOWALSKIEJ W WOJCIECHOWIE**
Wycieczka do „DOBOSZÓWKI”

Wycieczka do Zamościa

Wycieczka do Kazimierza

Wycieczka rowerowa z okazji Dnia Dziecka

URZĄD STANU CYWILNEGO

ZESTAWIENIE NATURALNEGO RUCHU LUDNOŚCI W GMINIE SZASTARKA

	I KWARTAŁ 2023 r.	II KWARTAŁ 2023 r.
URODZENIA	11	11
MAŁŻEŃSTWA	1	7
ZGONY	21	7

NOWE NAZWY ULIC W SZASTARCE

W dniu 28 czerwca 2023 r. Rada Gminy Szastarka podjęła Uchwałę Nr L /314/2023 w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Szastarka. Podjęcie przedmiotowej uchwały poprzedzone zostało, przeprowadzonymi w dniu 16 czerwca 2023 roku konsultacjami społecznymi z mieszkańcami Sołectwa Szastarka Wieś i Sołectwa Szastarka Stacja. Na spotkaniach mieszkańcy składali propozycje nazw. Od samego początku zainicjowania procedury wprowadzenia nazw ulic, ale również podczas zebrań, Wójt Gminy podkreślał, że jego intencją wspartą wieloma rozmowami z mieszkańcami, jest wypracowanie i uzgodnienie propozycji takich nazw ulic, które w szczególnie sposób będą spełniały oczekiwania ich mieszkańców i w zdecydowanej większości będą akceptowalne przez osoby zamieszkujące przy tych konkretnych ulicach. Należy podkreślić, że pomimo wielu różnych propozycji ostateczną decyzję podjęła Rada Gminy uwzględniając prośby i argumenty mieszkańców.

Uzyskane od przybyłych mieszkańców propozycje nazw ulic, które otrzymały największą liczbę głosów, zostały uwzględnione przez Radę Gminy Szastarka i ostatecznie nadano nazwy następującym ulicom:

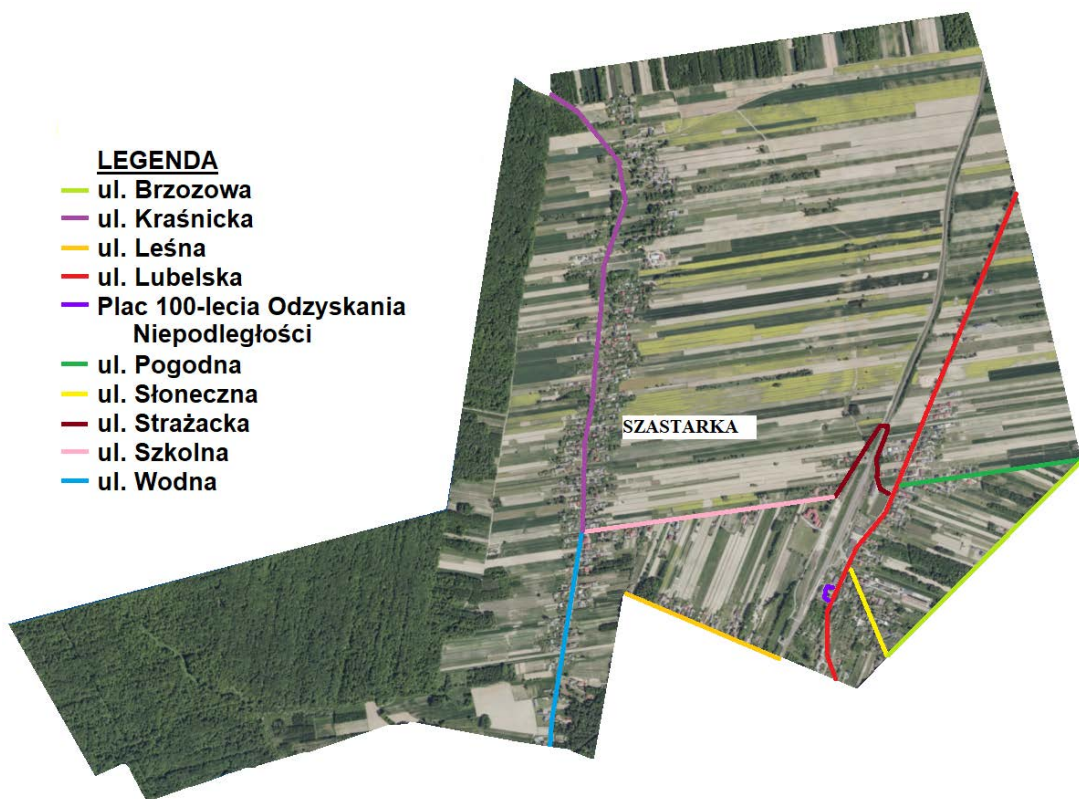
Lp.	Rodzaj drogi	Miejscowość w której położona jest droga	Nr działki	Nazwa ulicy
1	Powiatowa	Szastarka	743/2, 767/9, 743/1	Lubelska
2	Gminna	Szastarka	926	Słoneczna
3	Gminna	Szastarka obr. Brzozówka-Kolonia	371/1	Brzozowa
4	Gminna	Szastarka	744	Pogodna
5	Gminna	Szastarka obr. Brzozówka-Kolonia	97/1	Leśna
6	Powiatowa	Szastarka	767/3, 6000, 767/5, 767/4, 765/1	Strażacka
7	Powiatowa	Szastarka	765/2	Szkolna
8	Powiatowa	Szastarka	działka 291/2, od działki 266 w kierunku północnym do działki ewidencyjnej nr 172/1	Kraśnicka
9	Powiatowa	Szastarka	291/2, od działki ewidencyjnej nr 268 w kierunku południowym do działki ewidencyjnej nr 1100/1	Wodna

Przypominamy, że w 2018 roku zgodnie z uchwałą Rady Gminy Szastarka z dnia 10.01.2018 r., plac pomiędzy dworcem PKP w Szastarce a drogą Powiatową Nr 2289 L został nazwany „Placem im. 100-lecia Odzyskania Niepodległości”.

Obok prezentujemy Państwu mapę z nazwami ulic w miejscowości Szastarka.

Nadanie nazw ulicom reguluje nie tylko kwestie adresowe, ale ułatwi orientację w terenie i przede wszystkim identyfikację miejsc służbom ratowniczym wzywanych pod wskazany adres. To znacznie ułatwi dotarcie do konkretnych domów, przy ciągle rozwijającym się budownictwie mieszkaniowym w naszej gminie. Właściciele nieruchomości posiadający swoje posesje przy ulicach z nowymi nazwami, otrzymają niebawem stosowe zawiadomienia z Urzędu Gminy. Ich obowiązkiem jest umieszczenie w widocznym miejscu numeru porządkowego swojej nieruchomości. Jest to ważne nie tylko dla celów doręczania korespondencji, ale przede wszystkim dla służb ratowniczych, które muszą sprawnie odnaleźć właściwy adres.

Informujemy, że w związku z nadaniem nazw ulicom nie ma obowiązku wymiany dowodów osobistych, praw jazdy oraz paszportów.

Wójt Gminy Szastarka Artur Jaskowski
Starosta Kraśnicki Andrzej Rolla
Gminne Centrum Kultury w Polichnie
serdecznie zapraszają na

XVIII MIĘDZYPOWIATOWY Festival ORKIESTR DĘTYCH 16 lipca 2023 r. stadion sportowy Polichna Czwarta

PROGRAM:

- 10:30 – Zbiórka Orkiestr Dętych przy Publicznej Szkole Podstawowej w Polichnie oraz przy Gminnym Centrum Kultury w Polichnie
- 10:40 – Wymarsz Orkiestr Dętych do Kościoła Parafialnego w Polichnie
- 11:00 – Msza św. w Kościele Parafialnym w Polichnie
- 12:10 – Przemarsz Orkiestr Dętych na stadion sportowy w Polichnie Czwartej
- 12:30 – Wspólne odegranie utworu „Orkiestry Dęte”
- 12:35 – Uroczyste otwarcie Festiwalu
- 13:00 – Występy Orkiestr Dętych
- 17:00 – Koncert zespołu **TOP ONE**
- 18:30 – Koncert zespołu **MOTIF**
- 20:00 – Koncert zespołu **SK-1**
- 21:30 – Koncert Gwiazdy Wieczoru „**Małgorzata Ostrowska**”
- 23:00 – Dyskoteka pod Gwiazdami

ORGANIZATOR:

PATRONAT HONOROWY:

PARTNERZY:

PATRONAT MEDIALNY:

